

PANORAMA

ŽIEMA 2016 / NR. 59

ES indėlis stiprina JT visuotinę miestų darbotvarkę

GRAND EST:
NAUJOJO
PRANCŪZIJOS
REGIONO
PRIVALUMAI IR
IŠŠŪKIAI

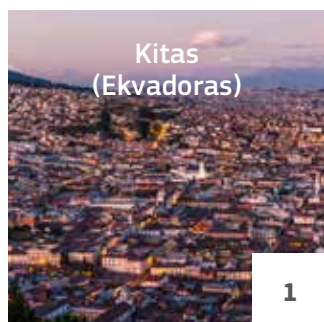
ĮGŪDŽIŲ
PROGRAMA
PRISIDEDA
PRIE FONDŲ
ADMINISTRAVIMO

Regioninė ir
miestų politika

PANORAMA

REDAKCIJOS SKILTIS	03	UŽFIKSUOTA AKIMIRKA: NUOTRAUKŲ KONKURSO „EUROPA MANO REGIONE“ NUGALĖTOJAI	25
ES MIESTAI IMASI INICIATYVOS.....	04	STRATEGINIS <i>GRAND EST</i> VAIDMUO ES	28
DUOMENŲ CENTRAS: 1 – ATVIRŲJŲ DUOMENŲ PLATFORMA	08	BALTIJOS JŪROS REGIONAS PLEČIA HORIZONTĄ.....	36
KOMISIJOS NARĖ C. CREȚU – ES DELEGACIJOS KITE VADOVĖ	10	ĮGŪDŽIŲ PROGRAMA.....	38
BAIGIAMASIS SANGLAUDOS POLITIKOS VERTINIMAS... 16		ŽEMĖLAPIS: REGIONŲ SOCIALINĖS PAŽANGOS INDEKSAS	40
2016 M. ERMS PADARĖ GERĄ ĮSPŪDĮ.....	18	ŠVARIOS LAIVYBOS RODIKLIS.....	42
PLOJIMAI „REGIOSTARS“ LAIMĖTOJAMS.....	20	PROJEKTAI IŠ GRAIKIJOS IR NYDERLANDŲ	44
RUMUNIJA IR NYDERLANDAI: PRAKTINIS BENDRADARBIAVIMAS RIS3 SRITYJE	22	POKALBIS SU ENRICO ROSSI.....	46
SUMANUS TOSKANOS POŽIŪRIS.....	23	NAUJIENOS GLAUSTAI.....	48
AKADEMINIS VERSLUMAS LENKIJOJE	24	DARBOTVARKĖ.....	51

1

18

20

29

Šiame numeryje...

Sveikinamės žurnalo „Panorama“ 2016 m. žiemos numeryje. Pagrindiniame šio numerio straipsnyje pasakojame apie ES dalyvavimą neseniai vykusioje JT konferencijoje „Habitat III“ Kite, Ekvadore, kur dalyviai iš viso pasaulio dalijosi savo patirtimi tvarios miestų plėtros srityje. Taip pat apžvelgiame sėkmingą šių metų Europos regionų ir miestų savaitę, pateikiame kai kuriuos svarbiausius 2007–2013 m. finansavimo laikotarpio *baigiamojo* vertinimo rezultatus ir pristatome Baltijos regiono strategijos ateitį. Šį kartą mūsų išsami vieno Europos regiono apžvalga skirta neseniai susikūrusiam *Grand Est* regionui Prancūzijoje. Čia rasite pokalbius su šio regiono pirmininku ir Komisijos narėmis Crețu bei Thyssen ir informacijos apie keletą naujų sėkmingų projektų. Skiltyje „Savais žodžiais“ suteikiamas žodis Lenkijos, Italijos, Rumunijos ir Nyderlandų atstovams.

Projektų apžvalgos skyrelyje kalbame apie Graikijos ir Nyderlandų indėlį, o išplėstame projektų apžvalgos straipsnyje išsamiai pasakojame apie laivybos projektą Pietų Baltijos regione. Čia taip pat rasite konkursui „Europa mano regione“ atsiųstų geriausių nuotraukų galeriją.

Ana Paula Laissy

ANA-PAULA LAISSY

Komunikacijų skyriaus vadovė, Regioninės ir miestų politikos generalinis direktoratas, Europos Komisija

REDAKCIJOS SKILTIS

Tai paskutinis 2016 m. žurnalo „Panorama“ numeris. Ką gi, manau, pats laikas stabtelėti, atsigręžti į praėjusius metus ir pažvelgti į 2017-uosius per regioninės politikos prizmę.

Vertindama praėjusius metus, galėčiau paminėti ne vieną reikšmingą darbą, tačiau noriu išskirti tris svarbiausius.

Pirma, tai sąžiningas ir atviras 2007–2013 m. finansavimo laikotarpio regioninės politikos pasiekimų vertinimas. Tai, be abejonės, buvo sunkiausias laikotarpis Europos Sąjungos istorijoje dėl ekonominių ir politinių priežasčių. Atliktas vertinimas rodo, kad regioninė politika padėjo daugeliui valstybių narių, susidūrusių su biudžeto krize. Nepaisant krizės, mūsų politika padėjo milijonui žmonių rasti darbo, suteikė paramą tūkstančiams Europos mažųjų bei vidutinių įmonių ir pagerino milijonų europiečių gyvenimo lygį, investuodama į pagrindines paslaugas, pavyzdžiui, į švaraus vandens tiekimą.

Rimčiausias per daugiau kaip 80 metų ekonomikos ir finansų krizės akivaizdoje, sanglaudos politika tapo gyvybiškai svarbiu viešųjų investicijų šaltiniu.

Antra, ypatingai džiaugiuosi ir didžiuojuosi mūsų pasiūlymu atsisakyti naudos gavėjų bendro finansavimo stichinių nelaimių paveiktoms teritorijoms atstatyti. Tai akivaizdi ir aiški ES pridėtinė vertė.

Trečia, siekdami sėkmingai užbaigti 2007–2013 m. investicijas ir padėti tvirtą pagrindą naujoms, bendradarbiauome su valstybėmis narėmis ir regionais. Konkretiems projektams, galintiems pagerinti Sąjungos piliečių gyvenimą, skirta daugiau nei 120 mlrd. EUR.

Vis dėlto didžiausias 2017 m. iššūkis bus ne regioninės politikos veiksmingumas, bet bandymas visus įtikinti, kad ši politika išties veiksminga. Regioninė politika turi užtikrinti pokyčius, tačiau ne mažiau svarbu ir tai, kad ji būtų suvokiama kaip pokyčių politika!

2017 m. turėsime priderinti naujus prioritetus, kuriems prireiks finansinių išteklių, prie būsimų ES biudžetų, kurie tikriausiai nedidės. Be to, mums teks suderinti prieštarotringus poreikius: supaprastinti galimybes pasinaudoti regioninės politikos lėšomis, visų pirma smulkesniems naudos gavėjams, užtikrinti, kad nebūtų švaistomi mokesčių mokėtojų pinigai, ir greičiau reaguoti į tokius įvykius kaip stichinės nelaimės.

Būkime sąžiningi: 2017 m. regioninė politika patirs spaudimą ir bus kritikuojama. Galbūt net pasigirs pasiūlymų jos atsisakyti.

Vis dėlto regioninė politika veikia! Visoje Europoje! Ir mes tai žinome.

Šiuo metu esame atsidūrę socialinių ir technologinių pokyčių sūkuryje, o tai reiškia, kad privalome prie jų prisitaikyti. Kyla ir informavimo problema: kaip pasiekti 500 milijonus europiečių, kurių pasitikėjimas institucijomis ir tradicine žiniasklaida ėmė blėsti? Kokią žinią, kokiais žodžiais ir kokiomis priemonėmis jiems perduosime?

2017 m. žurnalo „Panorama“ numeriuose informuosime jus apie šiuos bei kitus klausimus. O šiame numeryje galite išsamiau susipažinti su 2007–2013 m. laikotarpio vertinimu ir sužinoti, kiek buvo sukurta naujų darbo vietų, kokia parama buvo skirta įmonėms, kas naujo transporto srityje ir kaip sekėsi kovoti su klimato kaita.

Labai svarbu, jog šios geros žinios pasiektų ES piliečius, kad jie iš tiesų sužinotų, kaip sanglaudos politika prisideda prie realaus ir ilgalaikio mūsų gyvenimo gerinimo.

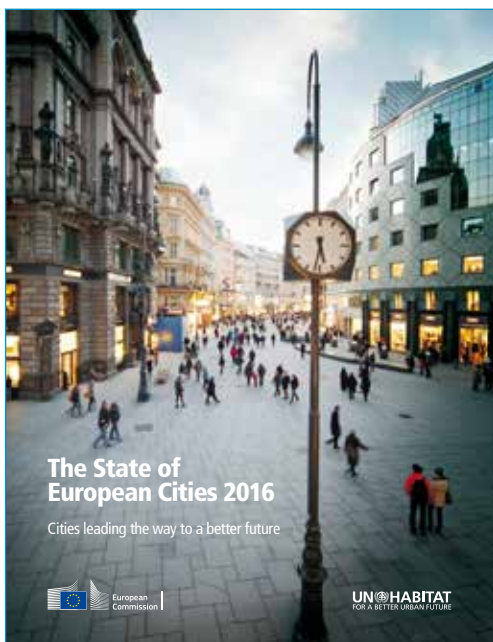
Linkiu visokeriopos sėkmės 2017-aisiais.

CORINA CREȚU

Už regioninę politiką atsakinga Europos Komisijos narė

Europos miestai rodo pavyzdį

Nauja ataskaita rodo, kad Europos miestai užtikrintai žengia į inovatyvią, integracinę ir darnią ateitį.

Naujoje Europos miestų būklės ataskaitoje teigiama, kad Europos miestai yra dvigubai tankiau apgyvendinti nei Šiaurės Amerikos miestai. Afrikos, Azijos ir Lotynų Amerikos miestai yra dar tankiau apgyvendinti, tačiau gausėjant gyventojų ir vystantis transporto infrastruktūrai, jie vis labiau plečiasi. Didėjant energijos poreikiui kyla klausimas, ar taip tankiai apgyvendintuose miestuose įmanoma užtikrinti galimybę efektyviai naudotis viešuoju transportu, vaikščioti ir važiuoti dviračiu. Dauguma Europos miestų rodo gerą pavyzdį, kaip tai padaryti.

Europos miestams būdingi keli ryškūs demografiniai ypatumai. Miestai, visų pirma sostinės, vystosi greičiau nei pati šalis. Jie pritraukia daugiau darbingo amžiaus gyventojų, siekiančių geresnio išsilavinimo ir geresnio darbo. Ne ES šalyse gimę žmonės koncentruojasi Vakarų Europos miestuose, visų pirma didmiesčiuose.

Europos miestai labai prisideda prie ekonomikos vystymosi, BVP augimo ir užimtumo didėjimo. Pavyzdžiui, nuo 2000 m. miestuose pavyko sukurti 9 milijonus darbo vietų, tuo tarpu kitose vietovėse naujų darbo vietų neatsirado. Be to, miestuose yra didesnis užimtumo lygis. Jie yra produktyvesni ir pažangesni, o jų gyventojai – labiau išsilavinę.

Beveik visose šalyse sostinėms sekasi geriausiai. Atrodo, kad kai kurių šalių sostinės vystosi pernelyg greitai, o pačių šalių vystymasis yra sustojęs. Kai kurie miestai yra patekę į vidutinių pajamų spąstus, nespėja vytis dideles pajamas gaunančių miestų ir susiduria su vis didėjančia mažas pajamas gaunančių miestų konkurencija.

Gyvenimo lygis

Socialiniu požiūriu Europos miestai yra labai įvairūs. Rytinių ES valstybių narių miestuose pastebimi mažesni nedarbo, skurdo ir atskirties lygiai. Kai kurių vakarinių ES valstybių narių miestuose nedarbo lygis yra didesnis, nepaisant juose esančios darbo vietų koncentracijos. Iš dalies tai lemia įgūdžių neatitiktis, tačiau negalima atmesti ir diskriminacijos, nes miestų gyventojų, gimusių ne ES šalyse, užimtumo lygis yra žymiai mažesnis.

Beje, didelį susirūpinimą kelia aprūpinimo būstu problema. Būstai miestuose yra mažesni ir brangesni, todėl nemažai

“Europos miestų būklės ataskaita – tai puiki Europos miestų ir miestelių apžvalga, naudinga Europos ir nacionalinio lygmens miestų specialistams. Be to, remdamiesi šia ataskaita Europos miestai gali palyginti save su kitais. Šią ataskaitą privalo perskaityti visi miestų merai ir vadovai!”

Jan Olbrycht, Europos Parlamento narys ir jungtinės grupės URBAN pirmininkas

“Ši analizė, paremta gausybe naujų duomenų, rodo, kad Europos miestai pirmauja kurdami naujus ekonomikos, aplinkos ir valdymo standartus.”

Joan Clos, Jungtinių Tautų generalinio sekretoriaus pavaduotojas ir Jungtinių Tautų žmonių gyvenviečių programos (UN-Habitat) vykdomasis direktorius

šeimų gyvena perpildytuose būstuose. Daugelis didelės pajamas gaunančių miestų gyventojų teigia, kad sunku rasti gerą būstą už pagrįstą kainą. Laimei, ES miestai gali pasigirti geru švietimu ir mokymu, kuris padeda žmonėms susirasti geriau apmokamą darbą. Siekiant mažinti skurdą, miestuose, kuriuose yra didelis būstų poreikis, reikėtų statyti daugiau būstų už prieinamą kainą.

Transporto spūstys ir tarša yra nuolatinė miestų problema, kuriai politinėje darbotvarkėje skiriamas ypatingas dėmesys. Tačiau miestuose yra daugybė judumo privalumų. Dėl trumpų atstumų iki įvairių vietų, važiavimą automobiliu galima pakeisti ėjimu pėsčiomis arba važiavimu dviračiu. Dėl gyventojų ir paskirties vietų koncentracijos veiksminga teikti viešojo transporto paslaugas.

Tačiau mažataršis judumas miestuose dar neišplėtotas. Miestai turi pasirūpinti, kad jis būtų patogus, veiksmingas bei saugus, kad kuo daugiau žmonių rinktųsi šiuos keliavimo būdus. Be to, miestai gali įvesti spūsčių mokestį arba taikyti didesnes automobilių stovėjimo miesto centre rinkliavas ir taip sumažinti eismą. Tai pagerintų ir oro kokybę, kuri kelia grėsmę sveikatai daugelyje miestų ir neatitinka ES oro kokybės direktyvų.

Miestai efektyviau naudoja išteklius nei miesteliai, priemiesčiai ar kaimo vietovės. Juose vienam gyventojui tenka mažiau žemės ir vietinių kelių, o tai reiškia mažiau lėšų investicijoms ir priežiūrai. Daugelyje miestų vienam gyventojui tenka daugiau žemės, tačiau daugiau nei pusėje miestų, kuriuose gyventojų skaičius auga, žemės naudojimas vienam gyventojui yra sumažėjęs.

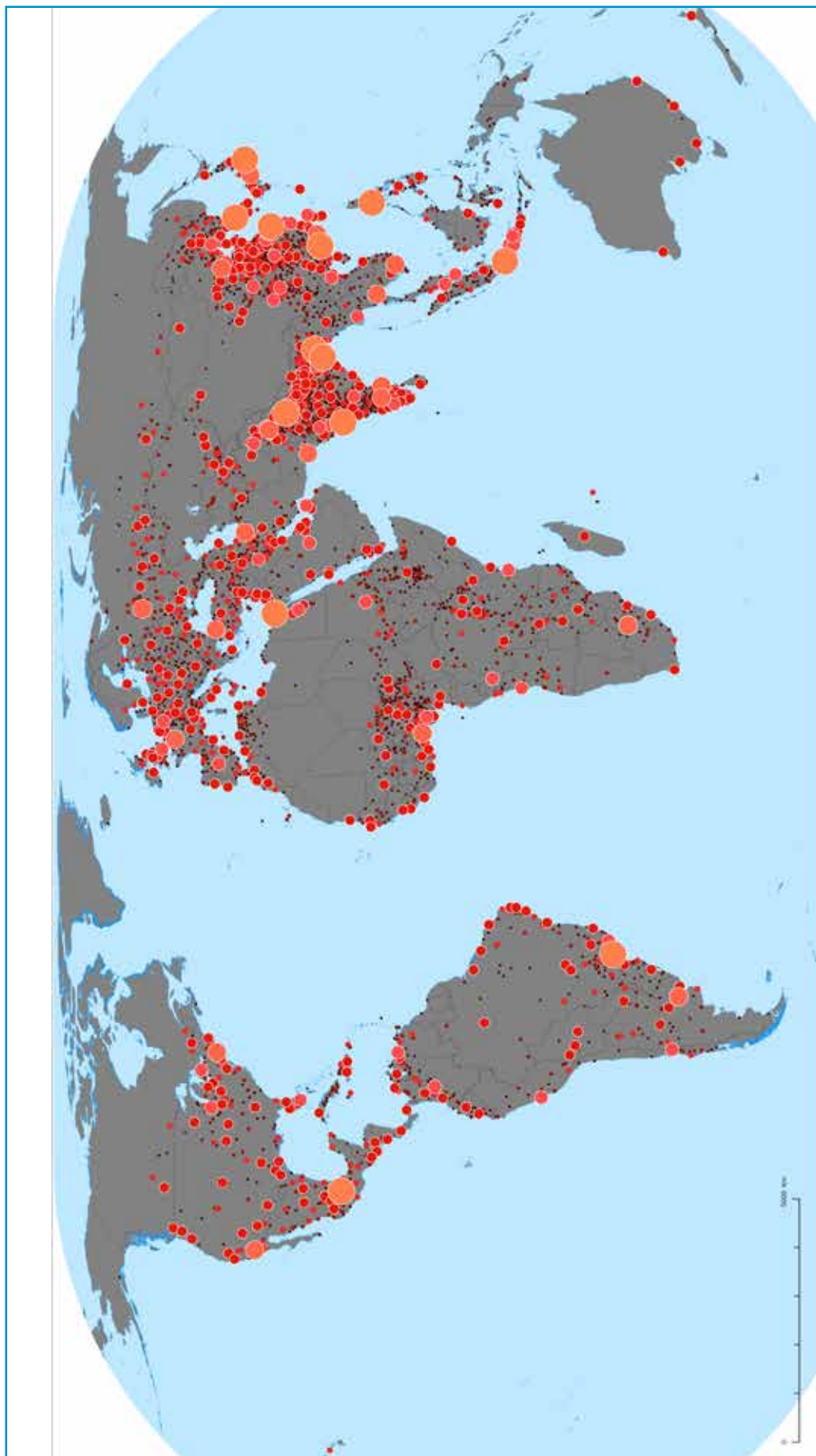
Ateities planai

Miestai vis daugiau dėmesio skiria klimato kaitai. Daugelis ES miestų yra pasirašę Merų paktą ir įsipareigoję iki 2020 m. bent 20 % sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį. Vis daugiau miestų naudoja gamta pagrįstus sprendimus, galinčius veiksmingai prisidėti siekiant daugybės tikslų. Pavyzdžiui, žalieji stogai gali sumažinti didelio karščio poveikį, surinkti nutekamąjį vandenį ir sumažinti vėsavimo poreikį.

Daugelyje šalių vietos valdžia, įskaitant miestus, dalyvauja politikoje aktyviau nei regionai. Dėl didėjančio gyventojų skaičiaus ir geresnių transporto jungčių bei susisiekimo, šiandien miesto įtaka peržengia savivaldos ribas. Tai reiškia, kad miestų valdymas turi būti metropolinio masto, kad atitiktų išaugusias darbo ir būsto rinkas. Štai kodėl daugelis šalių eksperimentuoja su įvairiomis metropolinio valdymo sistemomis.

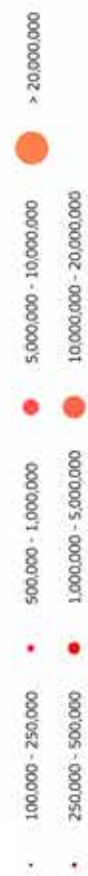
Miestams reikia pakankamai savarankiškumo ir išteklių, aiškiai apibrėžto sprendimų priėmimo proceso, gyventojų paramos ir, galbūt, tiesioginių mero rinkimų. Per pastaruosius du dešimtmečius miestų savarankiškumas išaugo, tačiau dėl ekonomikos krizės sumažėjo viešųjų investicijų ir sumenko vietos valdžios valdoma viešųjų investicijų dalis.

Ši ataskaita buvo parengta remiant ES miestų darbotvarkę ir naująją visuotinę miestų darbotvarkę, priimtą JT konferencijoje „Habitat III“, Kite (žr. 10 p.). Ją rengė Europos Komisijos Regioninės ir miestų politikos generalinis direktoratas kartu su Jungtinių Tautų žmonių gyvenviečių programos vykdytojais.

Miestų centrai pasaulyje pagal gyventojų skaičių, 2015 m.

Gyventojai

Šaltinis: JRC (GHS – POP pasaulinis gyvenvietės modelis)

“Šia ataskaita norime pakeisti požiūrį į miestus ir parodyti, kad miestas yra ne problemų šaltinis, o galimybių vieta.”

Corina Crețu, už regioninę politiką atsakinga Europos Komisijos narė

Su rodikliais, kuriais grindžiama ši ataskaita, galima susipažinti naujoje miestų duomenų platformoje, sukurtoje EK Jungtinio tyrimų centro. Šioje platformoje pateikiami lyginamieji Europos miestų rodikliai, kurie padeda miestams mokytis vieniems iš kitų.

Juos galima rasti čia: <http://urban.jrc.ec.europa.eu>

Europos miestų būklės ataskaita buvo pradėta rengti Briuselyje spalio 12 d. per Europos regionų ir miestų savaitę ir pristatyta JT konferencijoje „Habitat III“, Kite.

Ją galima rasti čia: <http://ec.europa.eu/cities-report>

DAUGIAU INFORMACIJOS:

<http://europa.eu/!MY73Dq>

VISUOTINĖS MIESTŲ IR GYVENVIEČIŲ APIBRĖŽTIES, PAGRĮSTOS GYVENTOJŲ SKAIČIUMI IR TANKIU, SUKŪRIMAS

Miestai nori mokytis vieni iš kitų. Kaip nurodyta naujojoje miestų darbotvarkėje, turėtų būti taikoma visuotinė miestų apibrėžtis. Tik turėdami tokią apibrėžtį galėsime atsakyti į paprastus klausimus, pavyzdžiui, kuriame mieste yra daugiau gyventojų. Be to, daugelis JT Tvarios miestų plėtros tikslų rodiklių yra itin glaudžiai susiję su miesto teritorijos nustatymu. Pavyzdžiui, miesto centre yra geresnė prieiga prie viešojo transporto ir didesnė oro tarša nei priemiesčiuose. Tai reiškia, kad į miesto teritoriją neįtraukus priemiesčių, rodikliai būtų žymiai aukštesni nei juos įtraukus. ES, kartu su Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (EBPO) ir Pasaulio banku, įsipareigojo parengti tokią apibrėžtį.

Laimei, pradžia jau buvo padaryta. ES, bendradarbiaudama su EBPO, sukūrė ES ir EBPO miestų apibrėžtį. Be to, mažesnes gyvenvietes ES apibrėžia pagal urbanizacijos lygį. Pasaulio bankas jau išbandė urbanizacijos lygio apibrėžtį ir aptarė rezultatus su daugybe šalių, nepriklausančių ES ir EBPO.

Rengdamasis JT konferencijai „Habitat III“, Jungtinis tyrimų centras sukūrė naują pasaulinį gyventojų tankio tinklą ir pritaikė urbanizacijos lygį. 1975 m., 1990 m., 2000 m. ir 2015 m. rezultatus galima peržvelgti ir nemokamai atsisiųsti iš šio puslapio: <http://ghsl.jrc.ec.europa.eu>. Dažnai cituojami duomenys iš JT pateikiamos informacijos apie pasaulio urbanizacijos lygį, kurie yra paremti nacionalinėmis apibrėžtimis, iš tiesų gali būti ganėtinai iškreipti. Pavyzdžiui, jei tikėtume nacionalinėmis apibrėžtimis, Afrikoje urbanizacijos lygis sudaro tik 40 %, tuo tarpu taikant suderintą apibrėžtį, šis lygis siekia net 80 %.

Toliau šie rezultatai bus pateikiami daugybei įvairių partnerių ir, atsižvelgus į jų nuomonę, bus patobulintas metodas bei pateiktas pasiūlymas Jungtinėms Tautoms priimti visuotinę miestų ir gyvenviečių apibrėžtį.

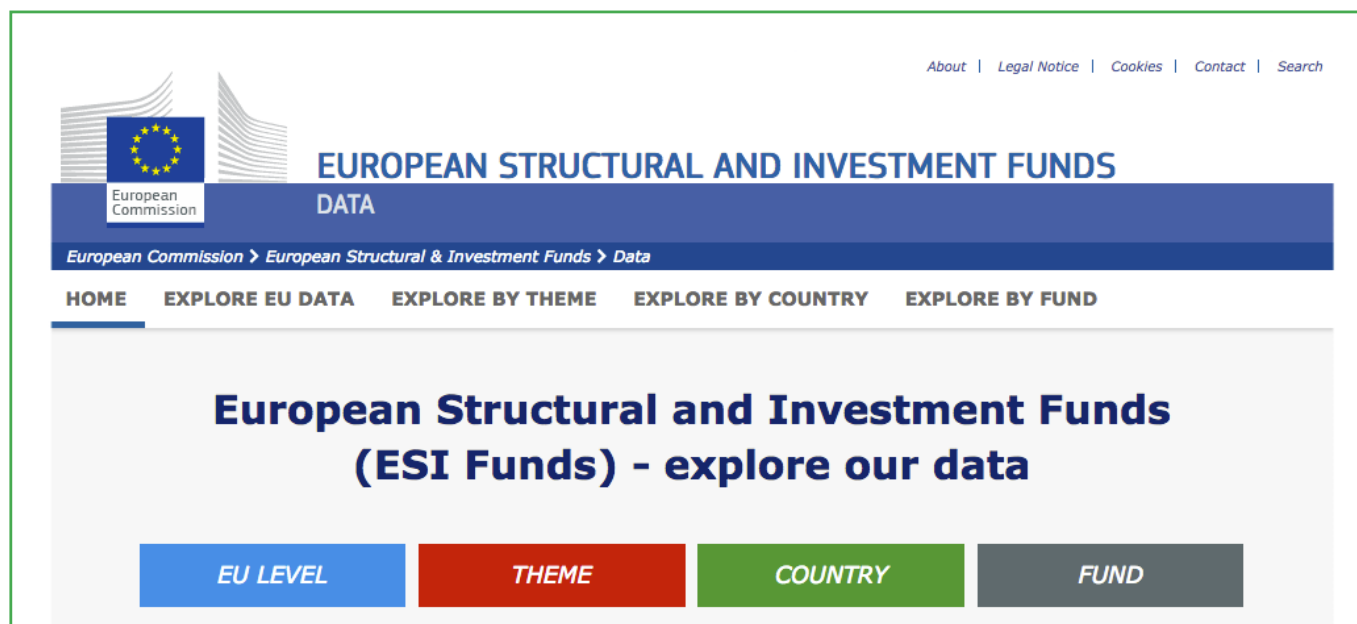
DUOMENŲ CENTRAS: 1 – ATVIRŲJŲ DUOMENŲ PLATFORMA

GAL TURITE KLAUSIMĄ, KURĮ NORĖTUMĖTE APTARTI BŪSIMUOSE *PANORAMOS* DUOMENŲ CENTRO STRAIPSNIUOSE?

GAL TURITE DUOMENŲ RINKINĮ, KURĮ NORĖTUMĖTE PASIŪLYTI ĮKELTI Į ESIF ATVIRŲJŲ DUOMENŲ PLATFORMĄ?

Jei taip, parašykite šiuo e. pašto adresu: REGIO-EVAL@ec.europa.eu

ESI fondai ir atvirieji duomenys ... nauja era

The screenshot shows the website interface for the European Structural and Investment Funds (ESI Funds) data platform. At the top, there is a navigation bar with links for 'About', 'Legal Notice', 'Cookies', 'Contact', and 'Search'. Below this is the European Commission logo and the title 'EUROPEAN STRUCTURAL AND INVESTMENT FUNDS DATA'. A breadcrumb trail reads 'European Commission > European Structural & Investment Funds > Data'. The main navigation menu includes 'HOME', 'EXPLORE EU DATA', 'EXPLORE BY THEME', 'EXPLORE BY COUNTRY', and 'EXPLORE BY FUND'. The central heading is 'European Structural and Investment Funds (ESI Funds) - explore our data'. At the bottom of the main content area, there are four buttons: 'EU LEVEL' (blue), 'THEME' (red), 'COUNTRY' (green), and 'FUND' (grey).

Sveikinamės pirmojoje reguliarioje *Panoramos* straipsnių, susijusių su įvairiais duomenų aspektais, serijoje. Šiuose straipsniuose tikimės aptarti turimus duomenis apie ESI fondų programavimą ir kaip juos galima panaudoti siekiant sukurti susistemintą informaciją, bei padėti geriau suprasti, kaip veikia politika. Toliau aprašome ESI fondų atvirųjų duomenų platformą.

2014–2020 m. programos reformose buvo numatytas įpareigojimas pateikti Komisijai struktūrizuotus finansinius ir rodiklių duomenis per bendrą IT sąsają „SFC2014“. Tokio kruopštaus darbo nauda dabar matoma ESI

fondų atvirųjų duomenų platformoje, kurioje panaudoti išsamūs struktūrizuoti duomenys apie 533 programas.

Komisija palaipsniui plečia pateikiamų duomenų kiekį ir apimtį. Pirmenybė teikiama duomenų rinkiniams, kuriuose pateikiama standartinė informacija apie visus penkis ESI fondus. Nuo pat platformos paleidimo 2015 m. gruodžio mėn. su duomenų rinkiniais apie planuojamus finansavimo ir rodiklių tikslus 2014–2020 m. buvo atlikti du svarbūs platformos atnaujinimai:

► **2016 m. liepos mėn.:** planuojamo finansavimo atnaujinimas siekiant atspindėti visas patvirtintas programas ir konkrečių puslapių apie visas 533 programas pateikimas (pasiekama per šalių puslapius);

► **2016 m. gruodžio mėn.:** pirmoji informacija apie finansavimo įgyvendinimą ir pažangą siekiant bendrų rodiklių.

Platformą reikėtų analizuoti prisijungus prie interneto, kad būtų galima pasinaudoti visais išsamiais duomenimis. Toliau pateikiama keletas patarimų, padėsiančių sėkmingai naudotis platforma.

► **Vizualizacijos ekrane** pateikiami iš anksto nustatyti turimų duomenų rinkiniai. Duomenų rinkiniuose pateikiama išsamesnė informacija ir suteikiama galimybė atlikti alternatyvias analizes bei sukurti alternatyvias vizualizacijas.

► **Įėjimo tinklalapyje esančiame kataloge** pateikiamas visas duomenų rinkinių ir diagramų, kuriuos galima filtruoti ir nagrinėti, sąrašas. Duomenų rinkiniai, pagal kuriuos parengtos vizualizacijos – „Išsami informacija apie ESIF 2014–2020 m. finansus“ ir „Išsami informacija apie ESIF 2014–2020 m. pasiekimus“ – pateikiami kartu su kitais 2014–2020 m. ir 2007–2013 m. duomenų rinkiniais.

► Platformoje, kuriai išteklius nuomoja SOCRATA (įmonė, kurios specializacija – duomenų vizualizavimo ir analizės įrankiai, skirti valstybinių institucijų duomenims), pateikiami **per katalogą pasiekiami programinės įrangos įrankiai**, kuriuos naudojant galima sukurti pasirinktines vizua-

lizacijas, atsisiųsti ar įterpti duomenų vizualizacijas savo interneto svetainėje.

► **Dažnai užduodamų klausimų** puslapį ir **įvadinį vaizdo įrašą** galima rasti pradžios puslapyje, antraštės ir poraštės meniu paspaudus mygtuką „Apie“.

Valstybėms narėms buvo pranešta, kad jų perduoti duomenys bus skelbiami viešai, todėl joms tenka svarbus vaidmuo užtikrinant kokybę ir patikimumą. Tikimės, kad naudojant atvirojus duomenis apie programavimą ir įgyvendinimą padidės skaidrumas ir atskaitomybė, taip pat bus gauta informacijos diskusijoms apie bendrus politikos ir atskirų programų veikimo rezultatus. ■

DAUGIAU INFORMACIJOS

ESI fondų atvirųjų duomenų platforma:

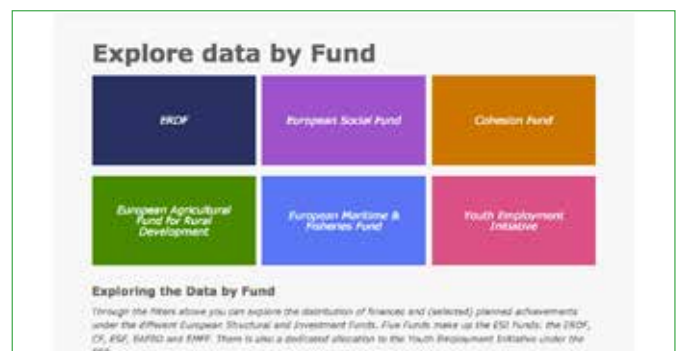
<https://cohesiondata.ec.europa.eu/>

Duomenų rinkinių, grafikų ir kt. katalogas:

<https://cohesiondata.ec.europa.eu/browse>

DUK:

http://ec.europa.eu/regional_policy/lt/faq/about_open_data/

KOMISIJOS NARĖ C. CREŤU – ES DELEGACIJOS KITE VÁDOVĚ

Tvariai miestų plėtrai skirta JT konferencija „Habitat III“ buvo sėkminga. Jos metu buvo priimta Naujoji miestų darbotvarkė – Jungtinių Tautų dvidešimtmečio strategija dėl kitokio miestų statymo, valdymo ir gyvenimo juose.

Spalio 20 d. beveik 170 šalių vieningai priėmė Naująją miestų darbotvarkę – Jungtinių Tautų dvidešimtmečio strategiją dėl tvarios miestų plėtros. Renginyje, kuriame dalyvavo 30 000 žmonių iš 167 šalių, įskaitant 10 000 dalyvių iš viso pasaulio, Europos Sąjungos delegacijai vadovavo už regioninę politiką atsakinga Komisijos narė Corina Crețu. Konferencijos „Habitat III“ organizatoriai pripažino, kad pirmą kartą JT konferencijoje dalyvavo toks gausus vietos valdžios institucijų, pilietinės visuomenės ir kitų suinteresuotųjų šalių būrys.

Baigiantis konferencijai „Habitat III“, vykusiai spalio 16–20 d., Kite, Ekvadore, buvo priimtas Naujosios miestų darbotvarkės projektas. Trečioji Jungtinių Tautų konferencija būsto ir tvarios miestų plėtros klausimais buvo pirmoji įgyvendinimo konferencija po Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m. priėmimo. Nors 2015 m. rugsėjo mėn. priimta Darbotvarkė iki 2030 m. yra itin reikšmingas pasiekimas, vis dėlto tai tik pusė darbo. Jos įgyvendinimas taps tikru išbandymu, todėl konferencija „Habitat III“ yra svarbus perėjimo nuo žodžių prie darbų etapas.

Vadovaudamasi Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos (JT GA) rezoliucija 66/207 ir laikydamosi kas du dešimtmečius

pasikartojančio ciklo, 2011 m. JT GA nusprendė surengti konferenciją „Habitat III“, siekdama sustiprinti visuotinį įsipareigojimą siekti tvarios miestų plėtros.

Tikrovės įvertinimas

Konferencijos tikslas buvo užtikrinti atnaujintą politinį įsipareigojimą skatinti tvarią miestų plėtrą, įvertinti pasiektus laimėjimus, kovoti su skurdu ir nustatyti bei spręsti naujas ir atsirandančias problemas. Minėtoje rezoliucijoje buvo nuspręsta, kad konferencijos „Habitat III“ metu turėtų būti priimtas glaustas, sutelktas į konkrečias sritis ir orientuotas į ateitį bei veiksmus baigiamasis dokumentas, ir kad renginiui organizuoti būtų sudaryta parengiamoji komisija ir biuras. Biure dirbo keturios ES valstybės narės – Prancūzija, Čekijos Respublika, Vokietija ir Slovakija.

Naujojoje miestų darbotvarkėje pateikiamos gairės dėl miestų plėtros politikos ir finansavimo artimiausiam dvidešimtmečiui. Ši konferencija taps kertiniu akmeniu įgyvendinant Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m. ir kitas pagrindines 2015 m. reformų darbotvarkes, visų pirma Paryžiaus susitarimą.

Konferencija suteiks didelį postūmį darnaus vystymosi tikslui (DVT) Nr. 11 įgyvendinti, pagal kurį raginama, kad „miestai ir gyvenvietės“ būtų „įtraukūs, saugūs, atsparūs ir tvarūs“, o kartu ir kitiems įvairiems Darbotvarkės iki 2030 m. tikslams ir uždaviniams įgyvendinti. Naująją miestų darbotvarkę siekiama sukurti abipusiai naudingą urbanizacijos ir tvarios plėtros ryšį.

ES dvasia

Nuo 2015 m. sausio mėn. bendros ES ir jos valstybių narių pozicijos rengimą koordinavo Pasirengimo tarptautinėms konferencijoms vystymosi klausimais darbo grupė. Šiam procesui vadovavo ir jį koordinavo Regioninės ir miestų politikos GD kartu su Tarptautinio bendradarbiavimo ir vystymosi GD, Europos išorės veiksmų tarnyba (EIVT) ir kitais susijusiais generaliniais direktoratais.

Tai buvo puikus Komisijos tarnybų ir valstybių narių vidaus bendradarbiavimo pavyzdys, padėjęs įvykdyti užduotį ir pademonstravęs ES būdingą stiprią komandinę dvasią. Tai leido ES tapti vienu svarbiausių dalyvių derybų procese ir

užtikrino, kad jos pozicija ryškiai atsispindėtų Naujojoje miestų darbotvarkėje.

ES indėlis į konferenciją „Habitat III“ ir jos baigiamąjį dokumentą – Naująją miestų darbotvarkę – pagrįstas bendru įsipareigojimu pasiekti visaapimantį tvarios miestų plėtros tikslą, kartu atsižvelgiant į subsidiarumo ir proporcingumo principus. Jis buvo suformuotas atsižvelgiant į dešimt Europos Komisijos prioritetų, bendradarbiavimą su ES valstybėmis narėmis ES miestų darbotvarkės klausimais ir sukauptas žinias miestų plėtros srityje. Taigi, Europos Sąjungos miestų darbotvarkė taps pagrindiniu Naujosios miestų darbotvarkės ES įgyvendinimo mechanizmu.

ES mano, kad būsima visuotinė Naujoji miestų darbotvarkė turi būti pagrįsta integruotu ir konkrečiai vietai pritaikytu požiūriu į miestų plėtrą kartu su ilgalaikė vizija, siekiant propaguoti gerai valdomus, socialiai įtraukius ir saugius, atsparius, išteklius efektyviai naudojančius, aplinkos požiūriu tvarius ir ekonomiškai klestinčius miestus.

Taikant šį požiūrį reikia atsižvelgti į miestų įvairovę bei platesnį jų teritorinį kontekstą, ir skatinti miesto ir kaimo sąsajas siekiant prisidėti prie Sąjungos tikslo stiprinti teritorinę sanglaudą. Visos pastangos turi būti pagrįstos pagarba žmogaus teisėms ir lyčių lygybe bei jų apsauga ir aktyviu marginalizuotų bei pažeidžiamų grupių dalyvavimu – tai būtina sąlyga siekiant integruotos tvarios plėtros.

Be to, laikantis šio požiūrio pripažįstamas esminis kultūros vaidmuo, saugomas ir propaguojamas kultūros bei gamtos paveldas, taip pat suteikiama galimybė naudotis viešąja erdve, kuri yra būtina sąlyga, kad visi galėtų dalyvauti ir priimti atsakomybę siekiant šių tikslų.

Geras valdymas

Pasaulinės diskusijos metu ES pasisakė už gero miestų valdymo, kuris yra pagrindinis aspektas siekiant tvarios miestų plėtros, ir už vietos valdžios institucijų bei suinteresuotųjų asmenų vaidmens svarbą. ES ir jos valstybės narės primygtinai teigė, kad tvariai miestų plėtrai yra būtinos teisėtos, veiksmingos, atskaitingos ir skaidrios nacionalinės ir vietos valdžios institucijos. Jos turi vykdyti įtraukius, faktais grindžiamus ir aktyvius sprendimų priėmimo procesus gerai parengtoje daugiapakopėje ir daugiašalėje valdymo sistemoje.

Be to, veiksmingas vietos valdymas labai prisideda prie demokratijos stiprinimo ir piliečių įgalėjimo. ES pozicija dėl vietos valdžios institucijų ir pilietinės visuomenės vaidmens, kuris nebuvo aptartas tarpvyriausybinių derybų metu, buvo itin svarbi. ES pasisakė už vietos valdžios institucijų dalyvavimo visuose politikos ciklo etapuose nuo planavimo iki įgyvendinimo svarbą, teigdama, kad jų įsitraukimas ir savarankiškas dalyvavimas visuose lygmenyse gali užtikrinti sėkmę.

Komisijos narė C. Crețu kalbėjo apie tai pasaulio lyderiams Pasaulinėje vietos valdžios institucijų asamblėjoje, stengdamasi tarpininkauti sudėtingame ir įtemptame nacionalinių vyriausybių ir vietos valdžios institucijų pasaulinės reikšmės dialoge.

Būdama ES delegacijos vadove, Komisijos narė C. Crețu oficialiuose JT plenariniuose posėdžiuose kalbėjo ES ir jos valstybių narių vardu. ES delegacijoje buvo atstovų iš Europos Parlamento ir Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto. Komisijos narė ne tik atstovavo ES ir jos valstybėms narėms oficialiuose JT plenariniuose posėdžiuose, bet ir dalyvavo aukšto lygio apskritojo stalo diskusijose dėl Naujosios miestų darbotvarkės įgyvendinimo. Be to, ji dalyvavo keliuose dvišaliuose susitikimuose su strateginiais partneriais, JT agentūromis ir šalimis, kaip antai Pasaulio banku, EBPO, JT vystymo programa ir Pietų Korėja.

Nuo žodžių prie veiksmų

Priėmus Darbotvarkę iki 2030 m. ir Naująją miestų darbotvarkę, pastarąją ES turi įgyvendinti taikydama visaapimančią požiūrį, jungiantį vidaus bei išorės veiksmus, ir įtraukdama visus susijusius subjektus. Jai įgyvendinti būtinas strateginis, integruotas ir konkrečiai vietai pritaikytas požiūris, kurį taikant reikia atsižvelgti į įvairius teritorinius kontekstus. Štai kodėl sanglaudos politika yra viena svarbiausių politikų, prisidedančių prie darnaus vystymosi tikslų, 2014–2020 m. laikotarpiu skyrusi apie 500 mlrd. EUR beveik visiems darnaus vystymosi tikslams visoje ES.

Sanglaudos politika ir jos miestų aspektas yra glaudžiai susijęs su Darbotvarkę iki 2030 m., kadangi tvari plėtra yra privalomas sanglaudos politikos horizontalusis principas. Šia prasme Naujoji miestų darbotvarkė taps kertiniu akmeniu įgyvendinant

Darbotvarkę iki 2030 m., nes ji pavertė su miestais susijusius tikslus ir uždavinius konkrečiomis rekomendacijomis miestams. ES jau pradėjo darbą šioje srityje pasitelkusi ES miestų darbotvarkę ir dabar įsipareigojo rodyti pavyzdį įgyvendinant Naująją miestų darbotvarkę ir Darbotvarkės iki 2030 m. miestų aspektą. Be to, ES įsipareigojo kartu su partneriais visame pasaulyje kovoti su skurdu ir atskirtimi miestuose, siekiant tvarios plėtros naudos visose šalyse partnerėse.

Naujoji miestų darbotvarkė yra ES bendrų pastangų suformuoti realius pokyčius užtikrinančią darbotvarkę rezultatas. Tai istorinė galimybė sukurti geresnę mūsų visų ateitį miestuose. Naujoji miestų darbotvarkė apima visus elementus, leidžiančius veikti netradiciniu būdu ir lokalizuoti 2015 m. priimtus darnaus vystymosi tikslus.

Įgyvendindami Naująją miestų darbotvarkę ir paversdami dėl tvarios miestų plėtros kylančius sunkumus galimybėmis, galėsime užtikrinti, kad nieko nepalikome nuošalyje. Dabar ES metas veikti! ■

DAUGIAU INFORMACIJOS

Naujoji miestų darbotvarkė:

<https://habitat3.org/the-new-urban-agenda/>

ES miestų darbotvarkė:

<http://urbanagendaforthe.eu/>

III Žmonių gyvenviečių programos konferencija Kite:

<https://habitat3.org/>

Prahos deklaracija:

<http://www.europeanhabitat.com/?lang=en>

KITO ĮGYVENDINIMO PLANAS

Kito įgyvendinimo planas – tai konkretūs įvairių partnerių įsipareigojimai siekiant prisidėti ir sustiprinti konferencijos „Habitat III“ rezultatų ir Naujosios miestų darbotvarkės įgyvendinimą.

Buvo prisiimta apie 70 savanoriškų įsipareigojimų, iš kurių tris įsipareigojimus prisiėmė Europos Komisija. Šiuos įsipareigojimus pristatė Komisijos narė C. Crețu.

1. NAUJOSIOS MIESTŲ DARBOTVARKĖS ĮGYVENDINIMAS PASITELKIANČI ES MIESTŲ DARBOTVARKĘ

Naujoji miestų darbotvarkė ir ES miestų darbotvarkė turi tą pačią viziją užtikrinti subalansuotą, tvarią ir integruotą miestų plėtrą. ES miestų darbotvarkė buvo parengta tam, kad miestai turėtų galimybę dalyvauti formuojant politiką. ES miestų darbotvarkė, kurioje numatyta 12 prioritetinių temų, daugiapakopis valdymas ir dėmesys tarpusavio mokymuisi, padeda įgyvendinti Naująją miestų darbotvarkę ES kartu su suinteresuotaisiais miestų subjektais – ne tik miestais, bet ir verslo įmonėmis, NVO ir valstybių narių bei ES institucijų atstovais.

Rengiami tų 12 prioritetinių temų veiksmų planai. Jie apims politines rekomendacijas, gerą patirtį ir projektus, kuriais turėtų būti dalijamasi ir kurie turėtų būti išplėsti ES.

2. VISUOTINĖS SUDERINTOS MIESTŲ APIBRĖŽTIES SUKŪRIMAS

Siekiant palyginti duomenis, atlikti lyginamąją analizę ir užtikrinti geresnę stebėseną, visame pasaulyje turėtų būti taikoma bendra miestų apibrėžtis. Bendradarbiaudama su EBPO bei Pasaulio banku ir remdamasi ES ir EBPO miestų apibrėžtimi, ES parengs bendrą apibrėžtį, pagrįstą gyventojų skaičiumi bei tankiu ir ES urbanizacijos lygiu.

Bus sukurta internetinė duomenų bazė ir parengtas visuotinis miestų ir jų pagrindinių savybių sąrašas. Visuotinės miestų apibrėžties pasiūlymas galiausiai bus pateiktas Jungtinėms Tautoms.

3. MIESTŲ BENDRADARBIAVIMO TVARIOS MIESTŲ PLĖTROS SRITYJE SKATINIMAS

Remiantis ES URBACT tinklo įtvirtintais metodais ir ES Tarptautinio miestų bendradarbiavimo programa, miestai visame pasaulyje* bus skatinami užmegzti ryšius su vienu ar daugiau miestų partnerių ir vystyti bei įgyvendinti vietos veiksmų planus ir projektus bendro prioriteto srityse, kaip antai apsirūpinimo vandeniu, transporto sistemų, sveikatos ar būsto. Rengiant ir įgyvendinant šiuos veiksmų planus reikėtų įtraukti verslo partnerius.

Internetinė ryšių kūrimo platforma pateiks gaires ir padės vykdyti tarpregioninį bendradarbiavimą.

* Įsipareigojimas apima miestus Argentinoje, Brazilijoje, Čilėje, Kolumbijoje, Meksikoje, Peru, Kanadoje, Kinijoje, Japonijoje, Jungtinėse Valstijose ir Europos Sąjungoje. ■

DAUGIAU INFORMACIJOS

<https://habitat3.org/quito-implementation-plan>

ES įsipareigojimo vykdymas

Komisijos narė C. Crețu aiškina „Panoramai“, kodėl ES delegacijos dalyvavimas Kite vykusiame JT konferencijoje buvo sėkmingas.

Kokie buvo pagrindiniai Jūsų uždaviniai?

Man labai malonu, kad galėjau dalyvauti istorinėje konferencijoje, kurioje buvo priimta Naujoji miestų darbotvarkė, ir diskutuoti

su žmonėmis iš viso pasaulio. Pabrėžiau, kokį svarbų darbą pasaulinės tvarios miestų plėtros srityje atliko Europos Komisija ir ES. Pagrindiniai šios Naujos miestų darbotvarkės principai yra susiję su socialiai įtraukiais, saugiais, ekologiškais, atspariais, klestinčiais bei novatoriškais miestais ir geru miestų valdymu, skatinančiu bendradarbiavimą ir keitimąsi žiniomis. Ji paremta žmogaus teisėmis grindžiamu požiūriu ir ypatingu dėmesiu moterų įgalėjimui. Ir viena, ir kita yra labai svarbu siekiant tvarios ir integruotos plėtros. Šie principai atitinka bendrąsias ES vertybes ir mūsų prioritetus.

Kaip prie šių tikslų prisideda sanglaudos politika?

Sanglaudos politika teikia įvairią paramą, ypač finansinę, miestų teritorijoms visoje ES. 2014–2020 m. laikotarpiu į miestų teritorijas bus investuota 100 mlrd. EUR. Mažiausiai 5 % ERPF išteklių turi būti atidėti tvariai miestų plėtrai, o tai sudaro 15 mln. EUR, skirtų tiesiogiai miestų valdžios institucijoms. Be to, 750 miestų patikėta įgyvendinti integruotąsias tvarios miestų plėtros strategijas. ES teikia miestams ne tik finansinę paramą, bet ir techninę pagalbą, dalyvaudama įvairių Sąjungos tinklų veikloje ir bendradarbiaudama sprendžiant konkrečius klausimus. Tai yra ypatingas ES miestų darbotvarkės, nustatytos Amsterdamo paktu praėjusią gegužę, „partnerysčių“ tikslas. Tiesą sakant, Naujoji miestų darbotvarkė atspindi ES tvarios miestų plėtros viziją, paremtą daugiapakopiu valdymu ir integruotu bei konkrečiai vietai pritaikytu požiūriu, atsižvelgiant į miestų įvairovę bei platesnį jų teritorinį kontekstą ir skatinant miesto ir kaimo sąsajas.

Be to, ES ir jos valstybės narės įsipareigojo kartu su partneriais visame pasaulyje kovoti su skurdu ir atskirtimi miestuose, siekiant tvarios plėtros naudą visose šalyse partnerėse. Dabarties iššūkis – konkretus Naujosios miestų darbotvarkės įgyvendinimas.

Komisijos narė C. Crețu su JT generaliniu sekretoriumi Ban Ki-moon

Komisijos narė C. Crețu su EBPO generaliniu sekretoriumi José Ángel Gurría

Komisijos narė C. Crețu pristatoma Pasaulio savivaldos organizacijos generaliniam sekretoriui Mpho Parks Tau

Kokią įtaką tai turės piliečiams?

Europoje beveik trys ketvirtadaliai piliečių gyvena miestų teritorijose. Šios teritorijos yra ekonomikos ir atsparios visuomenės vystymosi varikliai, tačiau jos taip pat nuolat susiduria su rimtomis problemomis, kaip antai nedarbu, atskirtimi, skurdu ir tarša. Naujoji miestų darbotvarkė yra galimybė sukurti mūsų visų ateitį. Ji apima visus elementus, leidžiančius veikti netradiciniu būdu ir lokalizuoti

darnaus vystymosi tikslus, dėl kurių Europos Komisija lapkričio mėn. priėmė komunikatą „Tolesni tvarios Europos ateities užtikrinimo žingsniai“. Mes visi esame vieno pasaulio piliečiai.

Ko buvo pasiekta?

Mes pademonstravome didžiules ES pastangas ir iniciatyvumą siekiant tvarios miestų plėtros Europoje. Be to, prisiėmėme tris savanoriškus įsipareigojimus:

įgyvendinti Naująją miestų darbotvarkę pasitelkiant ES miestų darbotvarkę, sukurti visuotinę suderintą miestų apibrėžtį ir skatinti miestus bendradarbiauti tvarios miestų plėtros srityje. Dabar tik nuo mūsų visų – europiečių ir ne europiečių – priklauso, ar šie pasiekimai taps realybe. ■

Kito meras Mauricio Rodas Espinel pasitinka Komisijos narę C. Crețu Pasaulinės merų asamblėjos surengtoje vakarieneje

Komisijos narė C. Crețu susitinka su JT žmonių gyvenviečių programos vykdomuoju direktoriumi Joan Clos

DEVYNI SANGLAUDOS POLITIKOS PRIVALUMAI EUROPAI

Nepriklausomų ekspertų vertinimas, skirtas 2007–2013 m. finansavimui, atskleidė, kad sanglaudos politikos investicijos pasiekė teigiamų, apčiuopiamų rezultatų: sukurta naujų darbo vietų, padaryta teigiama įtaka regionų skirtumams, išaugo BVP.

2017–2013 m. sanglaudos politika buvo įgyvendinama sudėtingu laikotarpiu. Europa patyrė ekonomikos ir finansų krizę, kuri ribojo viešąsias investicijas, todėl sanglaudos politikos fondai tapo dar svarbesni ekonomikos augimui ir darbo vietų kūrimui.

Minėtu laikotarpiu buvo investuota 346,5 mlrd. EUR, siekiant sumažinti regionų skirtumus ir skatinti subalansuotą bei tvarią plėtrą. Toliau pateikiame devynias pagrindines nepriklausomų ekspertų vertinimo, skirto 2007–2013 m. finansavimui, išvadas.

1. NAUDA VISOMS ES ŠALIMS

Kiekvienas ES regionas ir šalis gauna naudos iš sanglaudos politikos dėl investicijų tiesioginio poveikio ir (arba) padidėjusios prekybos netiesioginio poveikio. Paskaičiuota, kad 1 EUR, minėtu laikotarpiu investuotas iš sanglaudos politikos lėšų, iki 2023 m. papildomai sukurs 2,74 EUR BVP. Tai reiškia, kad 2007–2013 m. laikotarpiu investuoti 346,5 mlrd. EUR iki 2023 m. grįš beveik 1 trilijonu EUR papildomai sukurto BVP. Be to, iš milijono darbo vietų, sukurtų 2007–2013 m. laikotarpiu, sanglaudos politika prisidėjo prie trečdalyo realių darbo vietų sukūrimo.

2. REIKALINGOS PARAMOS TEIKIMAS MVĮ

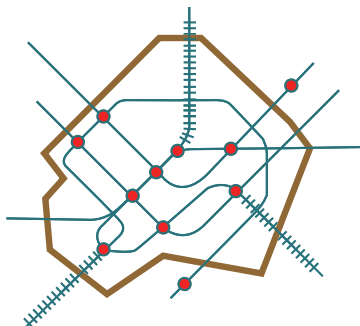
Sanglaudos politika yra svarbus ramsis įgyvendinant ES darbo vietų kūrimo ir ekonomikos augimo darbotvarkę. Pavyzdžiui, ES teikė finansinę paramą startuoliams ir MVĮ, padėjusią jiems nenutraukti veiklos minėtu laikotarpiu. 121 400 startuolių gavo finansinę paramą, taip pat buvo paremta 400 000 MVĮ.

3. ĮMONIŲ FINANSAVIMAS

Vertinimas atskleidė, kad ES finansinėms priemonėms teko svarbus vaidmuo finansuojant MVĮ kreditų krizės, kurią sukėlė ekonomikos krizė, laikotarpiu – daugeliui įmonių tai padėjo nenutraukti veiklos. Minėtu laikotarpiu ES lėšos, kurios per Europos regioninės plėtros fondą (ERPF) buvo skirtos finansinėms priemonėms, žymiai išaugo – nuo 1 mlrd. EUR 2000–2006 m. iki 11,5 mlrd. EUR 2007–2013 m.

4. TRANSPORTO TINKLŲ IR JUDUMO PLĖTRA BEI GERINIMAS

ES finansavimas padėjo pašalinti kliūtis transporto sektoriuje ir sutrumpinti kelionės laiką. Investicijų dėka buvo nutiesta 4900 km kelių, daugiausiai greitkelių, iš kurių 2400 km priklauso TEN-T tinklams. Šie transporto tinklai, kuriuos ES įvardijo pagrindiniais transporto koridoriais, jungia šalis ir skatina ekonomikos augimą bei darbo vietų kūrimą.

Sanglaudos politikos lėšos taip pat buvo naudojamos tiesiant ir modernizuojant 1500 km TEN-T geležinkelių ir remiant darniojo viešojo transporto kūrimą.

5. APLINKOS APSAUGA, KOVOS SU KLIMATO KAITA RĖMIMAS

Sanglaudos politika teikė finansinę paramą geresnės atliekų tvarkymo strategijos kūrimui, dėl kurios buvo žymiai padidinta perdirbtų atliekų dalis ir uždaryti sąvartynai, neatitikę ES standartų. Energijos vartojimo efektyvumo priemonės viešuosiuose pastatuose padėjo ženkliai sumažinti išskatinio kuro vartojimą, o tai sumažino energijos sąnaudas ir prisidėjo kovojant su visuotiniu atšilimu. Dėl sanglaudos politikos investicijų į infrastruktūrą 6 mln. žmonių gali naudotis naujomis arba pagerintomis švaraus geriamojo vandens tiekimo sistemomis, o 7 mln. žmonių – naujais arba modernizuotais nuotekų valymo įrenginiais.

6. KULTŪROS IR TURIZMO RĖMIMAS

Ekspertų vertinime teigiama, kad ES investicijos padėjo atkurti kultūros ir turistines vietas, o tai padidino lankytojų skaičių ir paskatino tvarią ekonominę plėtrą bei naujų darbo vietų kūrimą atitinkamuose regionuose.

Taigi, investicijos parėmė vietos atkūrimą ir paskatino ekonomikos įvairinimą, naujoves bei didesnį konkurencingumą.

7. GERESNĖ GYVENIMO KOKYBĖ MIESTUOSE

2007–2013 m. ERPF lėšos miestų plėtrai ir socialinei infrastruktūrai siekė 29 mlrd. EUR, arba apie 11 % programos biudžeto.

Apie 4 % buvo investuoti į miestų plėtros iniciatyvas, įskaitant investicijas į skurdžias vietas ir paramą ekonomikos augimui, kultūros paveldui bei strategijos vystymui.

Apie 7 % buvo skirti socialinei infrastruktūrai ir investuoti į sveikatą bei švietimą. Anot vertinimo, tai suteikė daugiau galimybių pasinaudoti švietimo ir mokymosi visą gyvenimą paslaugomis bei darbo jėgos paslaugomis.

8. ŠALIŲ SKATINIMAS KARTU SPRĘSTI BENDRAS PROBLEMAS

2007–2013 m. ES lėšos tarpvalstybinėms programoms padėjo įgyvendinti daugiau nei 6800 projektų, įskaitant veiksmus, kuriais siekiama:

- > sukurti ir vystyti ekonominius klasterius;
- > kurti kompetencijos centrus, aukštojo mokslo ir mokymo centrus, bendradarbiavimo tinklus tarp mokslinių tyrimų centrų;
- > steigti tarpvalstybines konsultavimo tarnybas įmonėms ir startuoliams.

Apie 1300 aplinkos projektų buvo skirti bendram gamtos išteklių, kaip antai jūrų ir upių baseinų, valdymui.

Finansavimas taip pat padėjo pasienio regionams kovoti su gamtinio pavojaus rizika, spręsti klimato kaitos problemą, išsaugoti biologinę įvairovę ir kurti atsinaujinančiosios energijos vystymo iniciatyvas.

9. IŠMOKTŲ PAMOKŲ PRITAIKYMAS

2014–2020 m. finansavimo programos yra labiau orientuotos į rezultatus, tuo tarpu 2007–2013 m. programose rezultatams ne visuomet buvo skiriama pakankamai dėmesio. Atsižvelgdama į nepriklausomų ekspertų vertinimą, ES pakeitė sanglaudos politikos finansavimo principus.

Dabar programos privalo turėti konkretesnius uždavinius ir aiškius tikslus. Programų įgyvendinimas atidžiai stebimas siekiant užtikrinti, kad bus pasiekta aiškiai apibrėžtų tikslų.

- > Programų rezultatai turi būti reguliariai stebimi.
- > Siekiant užtikrinti kokybišką programų įgyvendinimą, veiklos rezultatų planas yra susietas su veiklos lėšų rezervų skyrimu.
- > Investicijos sutelktos į pagrindines temas.
- > Aktyviau skatinama plačiai naudoti finansines priemones.

DAUGIAU INFORMACIJOS

Šalių informacijos suvestinės:

2016 m. ERMS suartino regionus

14-oji Europos regionų ir miestų savaitė, kurios tema „Regionai ir miestai už tvarų ir integracinį augimą“, vyko 2016 m. spalio 10–13 d. Briuselyje, Belgijoje. Ji sukvietė apie 5300 dalyvių į praktinius seminarus, diskusijas, socialinius renginius ir išvykas į projektų vykdymo vietas.

Europos Komisijos Regioninės ir miestų politikos generalinis direktoratas kartu su 13 kitų generalinių direktoratų, ES Regionų komitetu ir 22 atrinktomis regioninėmis partnerystėmis iš 187 regionų ir miestų organizavo apie 130 renginių. Šiais metais tarp institucinių partnerių buvo Europos Parlamento tyrimų tarnyba, kuri prisidėjo prie meistriškumo kursų ir žiniasklaidos programų rengimo.

2016 m. Briuselį sukrėtė išpuoliai neturėjo įtakos ERMS reputacijai ir aktualumui – susibūrė daugybė žmonių, besidominčių regionine politika ir jos įgyvendinimu. ■

SKAIČIAI

- › Daugiau nei 4000 dalyvių (iš viso jų buvo virš 5300) atvyko iš daugiau nei 30 šalių
- › 600 aukšto lygio pranešėjų atstovavo ES, nacionalinėms, regioninėms ir vietos administracijoms
- › 170 žurnalistų dalyvavo žiniasklaidos programoje
- › 28 doktorantūros studentai dalyvavo meistriškumo kursuose
- › 23 finalistai iš 14 valstybių narių dalyvavo „RegioStars“ apdovanojimų ceremonijoje (žr. 20 p.)
- › Daugiau nei pusė ERMS dalyvių buvo naujokai (56 %)
- › 5 interaktyvios sesijos ir viena diena, skirta renginiui „Politikos laboratorijos valdymo institucijoms“

SĄVEIKA KLASĖJE

ES sanglaudos politikos meistriškumo kursuose dalyvavo 28 doktorantūros studentai ir jauni docentai iš 17 ES valstybių narių. Pagrindinės interaktyvių diskusijų temos buvo integracinio augimo ir socialinės sanglaudos stiprinimas, įskaitant teritorinį aspektą ir miestų bei kaimų plėtros integraciją, skaitmeninės ekonomikos reikšmė ir sanglaudos politikos įgyvendinimo sistemos tobulinimas: veiksmingumas, supaprastinimas ir atskaitomybė.

PRIEMONĖS MIESTAMS IR TIKSLAI

Politiniame renginyje ES miestų darbotvarkės tema, pritraukusiame 400 dalyvių, Komisijos nariai C. Crețu ir M. Šefčovič pristatė „Vieną langelį miestams“ – naują miestų energetikos pokyčių valdymo priemonę. Bendrame Regioninės plėtros komiteto ir Teritorinės sanglaudos politikos bei ES biudžeto komisijos posėdyje Europos Parlamento, Komisijos ir Regionų komiteto atstovai diskutavo apie sanglaudos politikos poveikį ir orientavimąsi į rezultatus.

KITI RENGINIAI

Didelio dėmesio sulaukė 20 praktinių seminarų, kurių metu buvo gvildinama miestų tema, visų pirma klausimai, susiję su novatoriškais miestų sprendimais. Taip pat buvo populiarios išvykos į ES bendrai finansuojamų projektų vykdymo vietas. Dalyviai susipažino su šiais projektais: nematerialaus paveldo, užtikrinančio tvarią gyvenimo kokybę, vystymo projektu „Port Sud“; antrinio perdirbimo projektu „RECY-K“; darnaus vystymosi ir ekologiško verslumo centru „Greenbiz“ ir pažangia aprūpinimo būstu iniciatyva „Briuselio bendruomenės žemės fondas“.

SANGLAUDOS POLITIKA – DĖMESIO CENTRE

Susidomėjimas ERMS dar kartą patvirtino, kad šis renginys yra svarbi tarpinstitucinė politinių diskusijų platforma. Pirmajame posėdyje, kurio tema buvo „Sanglaudos politikos investicijos į regionus ir miestus“, vykusiame EP plenarinių posėdžių salėje, dalyvavo Komisijos narė C. Crețu. Jo metu RK frakcijos ir renginio dalyviai turėjo puikią galimybę išreikšti savo nuomonę apie sanglaudos politiką ir pateikti rūpimus klausimus šia tema.

SUŽINOKITE DAUGIAU!

Žiniasklaidos programa prasidėjo apskritojo stalo diskusijomis žurnalistams, kuriose dalyvavo Komisijos narė C. Crețu ir RK pirmininkas M. Markkula. Po to vyko spaudos konferencijos, kurių metu diskutuota, kaip ES lėšos naudojamos valstybėse narėse, ir pristatyti naujausi Eurostato ir EBPO kriterijai bei rezultatai apie regionų vystymąsi, 2007–2013 m. laikotarpio baigiamasis vertinimas ir pagrindinės sanglaudos politikos galimybės po 2020 m. Nacionalinės televizijos stotys transliavo TV debatus. Be to, 57 žurnalistai dalyvavo išvykoje į Molenbeke vykdomo projekto vietą. Besibaigiant pirmajai savaitei, spaudoje buvo publikuota daugiau nei 40 straipsnių.

2016 M. ERMS SOCIALINIUIOSE TINKLUOSE

Saitažodis #EUWRC buvo panaudotas beveik 12 000 kartų per savaitę; iš viso daugiau nei 72 mln. žmonių pamatė ir pasidalijo žinute, kurioje buvo naudojamas šis renginio saitažodis. Spalio 10–14 d. ERMS interneto svetainėje mažiausiai 22 253 unikalūs lankytojai apsilankė 26 657 kartus. Kiekvieną dieną svetainėje skelbiami pranešimai apie svarbiausius tos dienos renginius buvo peržiūrėti 6 900 kartų. Spalio 18 d. socialinis tinklas „Storify“ paskelbė, kad pirmąją dieną buvo užregistruota 650 peržvalgų. Šiais metais pirmą kartą buvo pasiūlyta nauja mobiliojo telefono programėlė, kuria pasinaudojo daugiau nei 2 398 dalyviai, norėdami susipažinti su programa ir dokumentais, pasikeisti informacija, vizitinėmis kortelėmis ir nuotraukomis, bei susitarti dėl susitikimų. ■

DAUGIAU INFORMACIJOS:

<http://europa.eu/!tR89Fb>

Europos regionų ir miestų savaitėje suspindo regionų žvaigždės

Vienas svarbiausių šių metų Europos regionų ir miestų savaitės renginių buvo 2016 m. „RegioStars“ apdovanojimų įteikimo ceremonija. Apdovanojimus penkiems laimėtojams pagal atskiras kategorijas įteikė Europos Komisijos narė Corina Crețu ir „RegioStars“ vertinimo komisijos pirmininkas, Europos Parlamento narys Lambert van Nistelrooij.

Šiais metais buvo gautos 104 paraiškos šiose penkiose kategorijose:

PAŽANGUS AUGIMAS: naujos galimybės pasaulio ekonomikoje;

TVARUS AUGIMAS: žiedinė ekonomika;

INTEGRACINIS AUGIMAS: integruotas gyvenimas – integruotų ir neatskirtų bendruomenių kūrimas;

MIESTAS–ŽVAIGŽDĖ: novatoriški tvarios miestų plėtros sprendimai;

VEIKSMINGAS LĖŠŲ VALDYMAS: kitoks valdymas – kitokie rezultatai.

“*Mes labai didžiuojamės mums skirta ERPF parama... Didžiausiam Kopenhagos rajonui ištis to reikėjo. Taip pat labai didžiuojamės tuo, kad kažkas patikėjo mūsų aplinką tausojančios visuomenės vizija.*”

Carsten Orth Gaarn-Larsen, „Clean“ generalinis direktorius

Laimėtojai –

1. COPENHAGEN CLEANTECH CLUSTER

Sostinės regionas, Danija (ERPF)

<http://cleancluster.dk/> – Pažangus augimas

2. CENTRO BIO: BIO-INDUSTRIES, BIOREFINERIES AND BIOPRODUCTS

Vidurio regionas, Portugalija (ERPF)

<http://www.blc3.pt/> – Tvarus augimas

3. ACADEMY OF SOCIAL ECONOMY:

Mažosios Lenkijos vaivadija, Lenkija (ESF)

<http://www.rops.krakow.pl/> – Integracinis augimas

4. REVITALISATION OF LOWER TOWN DISTRICT OF GDAŃSK

Pamario vaivadija, Lenkija (ERPF)

<http://bit.ly/2be10Mm> – Miestas-žvaigždė

5. TRANSPARENCY INITIATIVE JONVABALIAI

(FIREFLIES): Nacionalinis projektas, Lietuva

(ESF ir techninė parama)

<http://www.esinvesticijos.lt/> – Veiksmingas valdymas

6. „CIRCULAR OCEAN“: (ERPF) – daugiausiai renginio dalyvių balsų surinkęs projektas, kuriam buvo įteiktas visuomenės pripažinimo apdovanojimas.

“*Pagrindinė projekto savybė, užtikrinusi jo tvarumą, buvo tai, kad jis atsižvelgė į regiono žmonių poreikius.*”

*Ana Abrunhosa, „Comissão de Coordenação e Desenvolvimento“ prezidentė
Vidurio regionas, Portugalija*

“*Labai didžiuojuosi ir noriu padėkoti savo kolegoms, kurie yra geriausia komanda pasaulyje! Taip pat norėčiau padėkoti mūsų piliečiams, kurie džiaugiasi, kad Gdanskas tapo laisvės ir solidarumo miestu, nepaliaujamai puoselėjančiu solidarumą.*”

Paweł Adamowicz, Gdanskio meras

“*Jonvabaliai yra tūkstančių žmonių bendruomenė, norinti ir galinti atskleisti daugiau informacijos ir parodyti žmonėms, kad elgtis skaidriai yra taip pat paprasta, kaip išsivalyti dantis...*”

Sergejus Muravjovas, „Transparency International“ Lietuvos skyriaus vykdomasis direktorius

“*Noriu padėkoti mūsų steigėjams – INTERREG bei šiaurinio pakraščio ir Arkties regionui – už investicijas ne tik į projektą, bet ir į žmones. Svarbu suburti reikiamus žmones ir regionams bendrauti tarpusavyje – tik tokiu atveju galima tikėtis sėkmės.*”

Neil James, „Circular Ocean“ projekto vadovas

“*Mes įrodėme, kad verslas ir socialinė veikla yra suderinami. Labai svarbu tai, kad šis projektas padėjo įdarbinti daugybę atstumtųjų žmonių. Bet svarbiausia – mes sukūrėme sistemą, įkvėpusią kitus Lenkijos regionus.*”

Jacek Krupa, Mažosios Lenkijos vaivadijos maršalka

DAUGIAU INFORMACIJOS

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/region-stars-awards/

„Savais žodžiais“ – tai žurnalo *Panorama* skiltis, kurioje savo planais 2014–2020 m. laikotarpiui dalijasi vietos, nacionalinio ir Europos lygmens suinteresuotieji subjektai.

Panorama laukia atsiliepiamų Jūsų gimtąja kalba. Juos galėsite skelbti būsimuose leidimuose. Susisiekite su mumis dėl tolesnės informacijos apie Jūsų atsiliepimo pateikimo terminus ir rekomendacijas. regio-panorama@ec.europa.eu

RUMUNIJA IR NYDERLANDAI: PRAKTINIS RIS3 BENDRADARBIAVIMAS

Šiaurės rytų Rumunija ir šiaurės Nyderlandai prieš metus kartu susibūrė į pažangiosios specializacijos principais paremtą bendradarbiavimo programą. Šie regionai kuria inovacijų aplinką, kurioje abiejų šalių žinios ir pastangos nukreipiamos į socialinių problemų sprendimų paieškas.

Nors tarp šiaurės rytų Rumunijos ir šiaurės Nyderlandų esama didelių skirtumų, mūsų regionai susiduria su tuo pačiu klausimu: kaip galime geriau panaudoti universitetų žinias ir įmonių potencialą, kad sukurtume prasmingas inovacijas, kurios pagerintų piliečių gerovę?

Būtent šis klausimas suvienijo šiaurės rytų Rumunijos plėtros agentūrą (ADR) ir šiaurės Olandijos provincijų aljansą (SNN). Mes užmezgėme ryšį per internetinę duomenų bazę „Eye@RIS3“, kurioje nurodoma, kokioms temoms teikiama pirmenybė pagal regionų pažangiosios specializacijos strategiją.

2015 m. pradžioje sukūrėme bendrą iniciatyvą, kurią dosniai rėmė Europos Komisijos TAIEX REGIO PEER 2 PEER programa. Gana greitai nusprendėme, kad norime taikyti kitokį metodą, nei tas, kuris paprastai taikomas. Norėjome bendradarbiavimo, kuriame didžiausias dėmesys skiriamas ne tik pažan-

giosios specializacijos principams, bet ir pagrindiniams socialiniams mūsų regionų iššūkiams. Juk galiausiai tai yra problema, kurią norime išspręsti.

Taikome programavimo metodą. Kartu su mokslo institucijomis, įmonėmis ir pilietinės visuomenės organizacijomis sistemingai nagrinėjome tam tikrų sričių klausimus: kas galėtų padėti rasti sprendimą ir kaip dalyviai galėtų kartu šį sprendimą įgyvendinti. Mūsų metodo esmė yra ta, kad vienu metu atliekame įvairius veiksmus, atsižvelgdami į konkrečius socialinius iššūkius. Taip sukuriami kritinė masė ir prasideda tikrasis pereinamasis procesas.

Per pastaruosius metus į šį procesą įtraukėme daugiau nei 700 dalyvių. Ieškodami kaip išspręsti problemas, daugelis suinteresuotųjų subjektų iš abiejų regionų susivienijo ir sukūrė įvairias projekto dalis. Dabar siekiame sukurti gyvasias laboratorijas daugelyje konkrečių sričių, struktūriškai susiedami dalyvius iš abiejų šalių, kad jie įsiliėtų į vertės grandines. Taip pat kuriame struktūras, leidžiančias inovacijų aplinkai pradėti organizuoti save pačias, siekiant sumažinti ADR ir SNN, kaip palengvinimo priemonės ir imitatoriaus, vaidmenį.

Tai darydami, mes nustatėme RIS bendradarbiavimo esmę: kartu spręsti socialines problemas remiantis programavimo metodu. Esame įsitikinę, kad šis bendradarbiavimas prisidės prie mūsų regionų pažangos. Taip pat pastebėjome, kad šios

mūsų idėjos entuziastingai priimamos visoje Europoje ir Europos Komisijoje. Yra daug galimybių plėsti ryšius, kuriuos sukūrėme su kitais regionais.

Mūsų tikslas yra sukurti didelę grupę regionų, kuriuose įmonės, žinių institucijos ir pilietinės visuomenės organizacijos galėtų kartu kurti prasmingas inovacijas, pagreitinančias regionų plėtrą ir didinančias sanglaudą. ■

GABRIELA MACOVEIU

Ryšų, bendradarbiavimo ir verslo plėtros direktorė, ADR, šiaurės rytų Rumunija

LUC HULSMAN

Programos vadovas, Šiaurės Nyderlandų provincijų aljansas

PAŽANGŪS POKYČIAI TOSKANOJE

Toskana pirmiausiai siekia pagerinti savo veiklą inovacijų srityje ir patobulinti regiono technologijų perdavimo sistemą siekiant strategijos „Europa 2020“ tikslų.

Ši iniciatyva, kuri buvo pradėta kartu su Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) 2007–2013 m. programa, šiuo metu yra nukreipta į technologijų grupes ir investicijas į mokslinius tyrimus, plėtrą ir inovacijas. Pradinis finansavimas, kurį sudaro inovacijoms ir MTTP skirti 640 mln. EUR, buvo išlaikytas ir sustiprintas pagal regioninės pažangiosios specializacijos strategiją, plėtojant tris technologijas: IRT ir fotoniką; išmaniąsias gamyklas; chemines medžiagas ir nanotechnologijas.

Tai yra „sparčiai augančių“ sektorių – pavyzdžiui, gamtos mokslų, robotikos ir mechatronikos – strateginės technologijos, tačiau jie taip pat pritaikomi labiau tradiciniuose sektoriuose, kaip antai mada, akmens karjerų eksploatavimas, jūrų ir geležinkelių sektoriai. Dėl minėtų veiksnių, taip pat atstovaujant abiem didžiosioms bendrovėms ir MVĮ, kurios susibūrė ir bendradarbiauja mokslinių tyrimų pasaulyje, šios technologijos leido pasaulyje išgarsinti frazę „pagaminta Toskanoje“.

2014–2020 m. Toskanos ERPF veiksmų programa, patvirtinta 2015 m. vasario mėn. su 792 mln. EUR finansiniu įnašu, skiria 35 % savo lėšų, atitinkančių 275,1 mln. EUR, pirmajai prioritetinei kryptiai – moksliniams tyrimams, technologijų plėtrai ir technologijų perdavimui. Pagal ją jau finansuojami 474 projektai, kuriems skirta 56,6 mln. EUR dotacijų ir 143 mln. EUR aktyvių investicijų (2016 m. birželio 30 d. duomenimis).

Šie projektai apima pramoninius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą, paramą pradedančioms verslų įmonėms ir specialistų paslaugoms, taip pat technologijų perdavimo sistemos stiprinimą. Jie yra įvairūs – pradedant infrastruktūros rėmimu ir baigiant bendradarbiavimu su universitetais ir mokslinių tyrimų centrais.

Šiomis aplinkybėmis Regiono tarybos principas buvo strateginis. Prasidėjus 2014–2020 m. ERPF programai, 2014 m. liepos mėn. ši taryba paskelbė pirmuosius tris pranešimus apie MTTP ir inovacijas, ir numatė finansinius išteklius, susijusius su ESI fondais, kad suteiktų kuo ilgiau trunkantį tęstinumą ankstesnės programos metu pradėtoms investicijoms. Šis sprendimas parodo Toskanos veiksmų eigą, orientuotą į augimo ir darbo vietų kūrimo inovacijas. ■

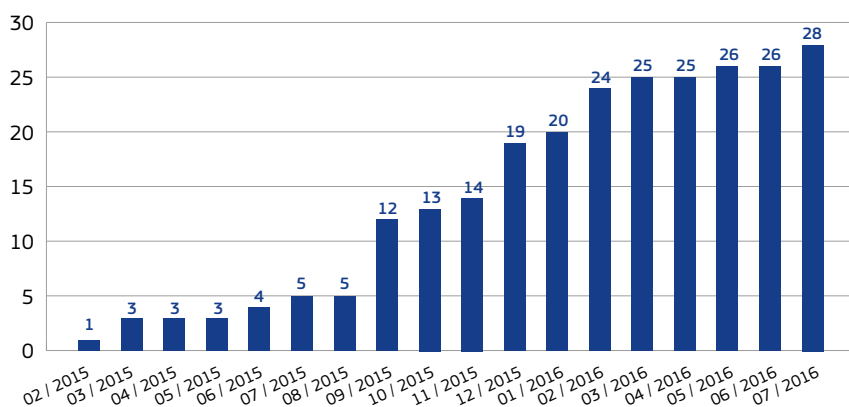
ANGELITA LUCIANI

ERPF vadovaujančioji institucija, Toskana

AKADEMINIS VERSLUMAS KUJAVIJOS PAMARIO VAIVADIJOJE

Pagal tradicinį akademinį sluoksnių požiūrį, mokslininkas turėtų susitelkti į mokslinius tyrimus ir dirbti su studentais, perduodamas jiems žinias. Tokios išankstinės nuostatos kartu su daugybe iššūkių, įskaitant organizacines ir finansines kliūtis, trukdo efektyviai komercializuoti universitetų mokslinių tyrimų rezultatus.

Atsiskyrusių įmonių, įkurtų „Centrum Transferu Technologii UMK“ skaičius

Mokslinių tyrimų institucijos, vietos ir nacionalinės vyriausybės bei verslo aplinkos organizacijos siekia skatinti procesus, prisidedančius prie mokslinių tyrimų komercinio pritaikymo. Efektyvios šios srities schemos yra ne tik naudingos mokslinių tyrimų institutams, bet ir skatina ekonomikos inovacijas. Visa ši akademinio verslumo sritis apima akademinį tyrimų komercializaciją, paramą komerciškai perspektyviems moksliniams tyrimams ir, visų pirma, nuo mokslinių tyrimų įstaigų atsiskyrusių bendrovių ar įmonių steigimą (pradėtą tyrėjų ir puoselėjama patronuojančio universiteto) bei specialios paskirties transporto priemonių kūrimą.

Kujavijos Pamario vaivadijos vietos valdžia yra viena iš nedaugelio Lenkijos vaivadijų vietos valdžių, įtraukusi paramą akademiniai verslininkystei į savo veiklos programą, visų pirma pagal 2014–2020 m. Kujavijos Pamario vaivadijos regioninės veiksmų programos 1.3 veiksmą ir 1.5.3 papildomą veiksmą.

Programoje numatoma skirti 16 mln. EUR akademinio verslumo plėtros projektams. Jos tikslas yra padidinti atsiskyrusių bendrovių ar įmonių skaičių, skatinti mokslinių tyrimų ir įmonių plėtrą, gerinti regioninių universitetų konkurencingumą ir didinti jų dalyvavimą įgyvendinant regioninę pažangiosios specializacijos programą.

Per pastaruosius dvejus metus Kujavijos Pamario vietos valdžia pasirašė sutartis su šio regiono universitetais ir verslo organizacijomis, kuriomis siekiama skatinti akademinio verslo

veiklą. Vienas iš šių universitetų yra Mikalojaus Koperniko universitetas (MKU), galintis pasigirti išplėta paramos akademiniam verslumui schemų sistema. Ji apima akademinę inovacijų platformą – portalą, skirtą skleisti inovacijų plėtros žinias ir veiksmus akademinėje bendruomenėje.

Kita labai svarbi įstaiga yra akademinio verslo inkubatorius, kuris MKU studentams ir darbuotojams teikia mokymą ir konsultacijas, kaip pradėti verslą. Svarbiausia įstaiga, šiuo metu remianti MKU akademinį verslumą, yra „Centrum Transferu Technologii UMK“. Ši specialiosios paskirties įmonė, 2014 m. įkurta pasinaudojant nacionaline parama iš ES lėšų (pagal naciona-

linės mokslinių tyrimų ir plėtros centro SPIN TECH programą), komercializuoja mokslinių tyrimų rezultatus. Nuo 2015 m. ji efektyviai skatino atsiskyrusių įmonių kūrimą didžiausiame regiono universitete – 2016 m. viduryje čia buvo daugiau nei 25 atsiskyrusios įmonės.

Pagal tuos pačius susitarimus, akademinis verslumas taip pat klesti kituose Kujavijos Pamario regiono universitetuose, įskaitant Kazimiero Didžiojo universitetą ir Bydgoščo technologijų ir gamtos mokslų universitetą. ■

MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR INOVACIJŲ DARBOTVARKĖ

(Agenda Nauki i Innowacyjności) – Kujavijos–Pamario vaivadija

SUSTABDYTA AKIMIRKA

Bendravimas pirmiausia vyksta regionuose

Koks yra geriausias būdas papasakoti apie ES vertę nesudėtingai, patraukliai ir susiejant su kažkuo, kas vyksta arčiau namų? Vienas iš atsakymų – įtraukti Europos piliečius. Kampanija „Europa mano regione“ kaip tik tai ir daro – ji skatina piliečius atrasti šalia jų vykdomus ES finansuojamus projektus, juos nufotografuoti (kad nuotraukas būtų galima pateikti konkursui) bei aprašyti (ir dalyvauti tinklaraščių konkurse).

Penktąjį kartą vykstančiam konkursui „Europa mano regione“ iš viso buvo pateiktos 837 nuotraukos, vaizduojančios ES finansuojamus projektus. Komisija, kurią sudarė du fotografai ir vienas socialinės žiniasklaidos ekspertas, atrinko tris nugalėtojus: Diellza Balaj iš Kosovo, Carlo Deviti iš Italijos ir Saara Olkkonen iš Suomijos.

„Apie šį nuotraukų konkursą sužinojau „Facebook“, tada apsilankiau Europos Komisijos interneto svetainėje ir Italijos ES fondų interneto portale, kad sužinočiau, kurie projektai finansuojami ten, kur gyvenu. Išėjau, nufotografavau ir – stebėtina – laimėjau konkursą,“ – sakė Carlo Deviti.

Kartu su kitais nugalėtojais jis buvo pakviestas į Briuselį dalyvauti fotoseminare, taip pat dalyvauti apdovanojimų ceremonijoje Europos regionų ir miestų savaitės metu. „Buvo nuostabu šio renginio metu susitikti su žmonėmis iš visos Europos“, – sakė Carlo.

Kaip rasti tinkamus žodžius

Šiame renginyje taip pat dalyvavo tinklaraščių konkurso „Europa mano regione“ nugalėtojai. Tinklaraštininkai iš visos Europos buvo pakviesti rašyti apie ES finansuojamus projektus. Po to tinklaraščių įrašai buvo išversti bei paskelbti „EurActiv“ interneto svetainėje ir jais buvo pasidalyta socialinėje žiniasklaidoje.

Vertinimo komisija, sudaryta iš profesionalių žurnalistų, išrinko tris geriausius tinklaraščių įrašus. Pirmąją vietą laimėjo ekologijos temomis rašantis Lenkijos tinklaraštininkas Janusz Mizerny už straipsnį „Biodujomis varomi autobusai – ekologiškas sprendimas miestams“. Labai nedaug nuo jo atsiliko kiti du laimėtojai: Clarissa Hirst (Švedija) su straipsniu „Žaidimas su Rusija Baltijos jūros smėlio dėžėje: iššūkiai ir galimybės“ ir Andrea González González (Ispanija) su straipsniu: „Kabarseno gamtos parkas – vienas pirmųjų iš Europos fondų finansuojamų veiksmų Kantabrijoje!“.

Clarissa pasidalijo savo mintimis apie konkursą tinklaraščio įrašė: „*Briuselyje įsikūrusios ryšių komandos dalijasi statistiniais duomenimis ir informacija, tačiau tik Europos regionuose gyvenantys, dirbantys, bendraujantys, besilavinantys, apsi-perkantys ir keliaujantys žmonės gali tiksliau perteikti tai, kas ten vyksta.*“

Galiausiai, siekiant visai kampanijai suteikti žaidybinį elementą, buvo surengtos lobio paieškos. Lankydami projektus, lobio ieškotojai turėjo rasti paslėptą plakatą, iššifruoti paslaptinę sąskaitą, tada atsakyti į paskutinį klausimą internete. Iš beveik 500 dalyvių pirmoji teisingą atsakymą pateikė Elinne Mertens iš Belgijos – praėjus tik 1 minutei 26 sekundėms po klausimo paskelbimo internete! Elinne laimėjo kelionę į Vieną aplankyti ES bendrai finansuojamą projektą. ■

DAUGIAU INFORMACIJOS

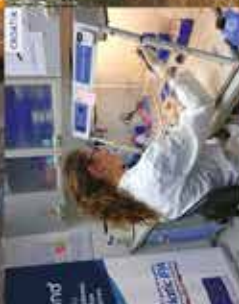
http://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/communication/inform-network/euimr_campaign/

Photo Competition 2016

Europe in my Region

f EUinmyRegion
#EUinmyRegion
ec.europa.eu/info/region

Grand Estas, Prancūzija: įvairovė Europos širdyje

< *Philippe Richert, Grand Esto regiono tarybos pirmininkas sveikina Komisijos narę C. Crețu jos neseniai buvusio vizito į Strasbūrą metu*

Sukurtas naujas regionas pačioje Europos širdyje. Grand Esto regionas, suformuotas 2016 m. sujungus Elzaso, Šampanės–Ardėnų ir Lotaringijos regionus, yra išsidėstęs strateginėje vietoje, Prancūzijos šiaurės rytuose, ir pasižymi neprilygstama geografine ir ekonomine įvairove.

Grand Estas yra vienintelis Prancūzijos regionas, besiribojantis su keturiomis šalimis (Belgija, Liuksemburgu, Vokietija ir Šveicarija), su kuriomis jis turi stiprius istorinius, kultūrinius ir ekonominius ryšius. Todėl Europos sanglaudos politika atliko svarbų vaidmenį remdama 5,5 milijono Grand Esto regiono piliečių bei šimtų tūkstančių mažų ir vidutinių įmonių (MVĮ) tarpvalstybinius ryšius, taip pat didindama vietos gyventojų užimtumą, inovacijas ir verslo augimą įvairiuose sektoriuose.

Elzaso sritis pirmoji pradėjo administruoti Europos regioninės plėtros fondą ir tapo pirmąja regionine ERPF valdymo institucija Prancūzijoje pagal 2003 m. bandomąją programą.

Philippe Richert, Grand Esto regiono pirmininkas (žr. toliau pateiktą pokalbį) atkreipia dėmesį, kad nuo 2014 m. dėl sėkmingai atlikto bandymo Elzase vis daugiau regionų administracijų buvo patikėta valdyti sanglaudos politikos programų įgyvendinimą. Šį pokytį Philippe Richert laiko ypač svarbiu siekiant palaikyti ekonominę ir užimtumo plėtrą visoje Europoje.

Regioninė valdymo institucija, įsikūrusi Strasbūre, kuris dabar yra Grand Esto sostinė bei Europos Parlamento būstinė, ir toliau prižiūri sanglaudos politikos finansavimą visam regionui. Jos užduotis yra 2014–2020 m. laikotarpiu administruoti 773 mln. EUR biudžetą iš Europos regionų ir plėtros fondo (ERPF) ir Europos socialinio fondo (ESF), gaunant paramą iš papildomo nacionalinio ir regioninio bendro finansavimo.

Finansavimo parama

Valdymo institucijos įgaliojimai apima tęstinę paramą anksčiau pradėtiems projektams Elzaso, Šampanės–Ardėnų ir Lotaringijos regionuose, taip pat naujų iniciatyvų, kuriomis siekiama skatinti vykdomą plėtrą naujajame didesniame Grand Esto regione, priežiūrą. Po neseniai atliktos Prancūzijos teritorinės reformos šalies regionų skaičius sumažėjo nuo 27 iki 18.

Jungtinį Elzaso, Šampanės–Ardėnų ir Lotaringijos regioną sudaro sritys su labai skirtingais socialiniais ir ekonominiais profiliais; dėl to atsiranda tiek privalumų, tiek iššūkių įgyvendinant regioninės plėtros tikslus. Nors Elzaso ir Šampanės–Ardėnų sritys pateko tarp labiau išsivysčiusių ES regionų ir 2007–2013 m. gavo atitinkamai 75 mln. EUR ir 185 mln. EUR ERPF finansavimo, Lotaringija buvo laikoma pereinamojo laikotarpio regionu ir gavo 329 mln. EUR ERPF paramos.

Sritims susijungus į Grand Esto regioną, jos ir toliau gaus didelį ES finansavimą ateinančiais metais, atsižvelgiant ne tik į išsiplėtusio regiono įvairialypę socialinę ir ekonominę struktūrą bei vykdomą pramonės pereinamąjį etapą, bet ir į jo tarptautinį atvirumą bei strateginę vietą, tinkamą keistis prekėmis, paslaugomis ir patirtimi tarpvalstybiniu lygiu.

Todėl, atsižvelgiant į pagrindinius ERPF ir ESF finansavimo prioritetus, Grand Esto regione siekiama remti eksportuotojus, ypač MVĮ, kurios sudaro daugiau kaip 90 % iš daugiau nei 330 000 įmonių regione; stiprinti švietimą bei mokslinius tyrimus ir inovacijas pasitelkiant pažangiosios specializacijos strategijas konkurencingumui stiprinti; ir pereiti prie mažo anglies dioksido kiekio ekonomikos, siekiant pagerinti energijos vartojimo efektyvumą ir apsaugoti turtingą regiono biologinę įvairovę.

Viena siena su keturiomis Europos šalimis

Dėl Grand Est regione esančios mechanizmų, metalurgijos ir automobilių pramonės, farmacijos bei chemijos įmonių ir didelio žemės ūkio verslo sektoriaus, šis regionas yra antrasis pagal eksporto apimtį Prancūzijoje po Il de Franso ir pirmasis pagal eksporto apimtį vienam gyventojui.

Daugiau nei 80 % naujojo regiono 57 800 kvadratinį kilometrų teritorijos yra skirta žemės ūkiui ir miškininkystei. Šis regionas pirmąją pagal žemės ūkio gamybą ir yra žinomas visame pasaulyje dėl savo gaminamų produktų, kaip antai putojančių Šampanės vynų. Jis taip pat tampa vis svarbesniu atsinaujinančiosios energijos iš biomasės ir biokuro, taip pat vėjo bei hidroenergijos tiekėju.

Ganėtinai jauni gyventojai, gerai vertinamos švietimo įstaigos, pavyzdžiui, Strasbūro ir Reimso universitetai, ir augantis mokslinių tyrimų ir inovacijų sektorius taip pat prisideda prie Grand Est įvairovės, dinamiškumo ir potencialo.

ERPF remiamomis iniciatyvomis, pavyzdžiui, molekulių mokslinių tyrimų projektu FILODIM Lotaringijoje ir Europos aseptinės ir sterilios aplinkos mokymo centro statyba Elzase (žr. pateiktą informaciją), Grand Est regionas skatinamas pereiti prie inovacijų ekonomikos ir įtvirtinti esamą lyderystę pagrindinėse mokslo ir technologijų srityse.

Kitais ES finansuojamais projektais, kaip antai verslo inkubatoriaus plėtra Sen Dizjė mieste Šampanės–Ardėnų srityje, remiami verslininkai ir naujų įmonių plėtra, suteikiant naujas ekonomines galimybes vietos įmonėms ir didinant regiono patrauklumą užsienio investicijoms.

„Interreg“: tarpvalstybinis bendradarbiavimas

Dėl geros Grand Est strateginės vietos, jo prekybos su kitomis ES šalimis ir Šveicarija dalis yra didesnė nei bet kurio kito Prancūzijos žemyninio regiono, o vietos pramonėje dirba 159 000 darbuotojų iš kaimyninių šalių. 2014 m. eksportas iš Grand Est sudarė 13,6 % viso Prancūzijos eksporto, o prekyba su ES prekybos partneriais sudarė 75 % visos prekybos.

EASA STRASBŪRE: VISAPUSIŠKAS MOKYMAS

Kai 2017 m. bus atidarytas Strasbūro universitete įsikūręs Europos aseptinės ir sterilios aplinkos (EASA) mokymo centras, jis suteiks naujas švietimo ir mokymosi galimybes studentams ir remis Grand Est sveikatos priežiūros, chemijos ir žemės ūkio maisto produktų pramonės šakų veiklą.

EASA centras, kuriam parama skiriama iš ERPF ir programos „Programme d'Investissements d'Avenir“, yra visapusiško mokymo įstaiga, veikianti kaip tikra gamykla, kurią sukūrė ir naudoja gamintojai. Studentai dirbdami tikromis darbo sąlygomis įgis specifinių įgūdžių, pavyzdžiui, žinių apie gerąją gamybos praktiką ir išsamių žinių apie procesus, metodus ir apribojimus, susijusius su darbu švariose patalpose. Šis centras pirmiausia yra skirtas rengti mokymus sveikatos priežiūros srities darbuotojams Grand Est regione; taip pat jis suteiks mokymo galimybes darbuotojams chemijos ir maisto gamybos sektoriuose.

Centras užima 4500 kvadratinį metrų; jame bus vykdomi trumpalaikiai ir ilgalaikiai kursai įvairiems studentams, įskaitant kasmetinius pradinio mokymo kursus maždaug 1000 žmonių, ilgalaikes mokymo programas 2500 žmonių ir perkvalifikavimo kursus 500 žmonių. Pagal projektą numatyta pastatyti gyvenamąjį bendrabutį studentams, besimokantiems pagal darbo patirties programas.

BENDRA VERTĖ: 16,3 MLN. EUR
ES ĮNAŠAS: 3,3 MLN. EUR

<https://www.unistra.fr/index.php?id=18114>

Grand Estas dalyvauja trijose ERPF remiamose „Interreg“ tarpvalstybinėse programose, kuriomis padedama regionų ir vietos valdžios institucijoms keisti idėjomis ir patirtimi viešojo administravimo srityje, stiprinti socialinius ir ekonominius mainus, ir pagerinti politikos strategijas piliečiams ir bendruomenėms.

„Interreg“ programa „Rhin Supérieur“ siekiama palaikyti tarpvalstybinį bendradarbiavimą su Vokietijos ir Šveicarijos regionais; tam yra skirtas 110 mln. EUR biudžetas. Tuo tarpu „Grande Région“ programa susieja Grand Estą su valdžios institucijomis Belgijos Valonijos regione, Liuksemburge bei Vokietijos Saro krašto ir Reino krašto–Pfalco regionuose; tam yra skirtas 140 mln. EUR finansavimas. Grand Estas taip pat dalyvauja „Interreg“ partnerystėje „France-Wallonie-Vlaanderen“, kuria siekiama stiprinti penkių Prancūzijos ir Belgijos regionų bendradarbiavimą; tam yra skirtas 170 mln. EUR biudžetas. ■

SEN DIZJĖ: VERSLO INKUBATORIAUS PLĖTRA

Pirmasis verslo inkubatorius Sen Dizjė mieste Šampnės–Ardėnų regione buvo atidarytas 2013 m. Jis buvo įkurtas buvusios mokyklos pastate vietovėje, kurioje siekta atnaujinti miestą. Inkubatorius iškart veikė sėkmingai ir viršijo vietos bendruomenės institucijų lūkesčius. Jo užimtumas siekė daugiau nei 90 % ir daugelis verslininkų bei studentų sėkmingai naudojo pastatą.

Todėl šiuo metu „Pépinière d'entreprises de Saint-Dizier“ yra plečiamas naudojantis ERPF parama. Visas pastatas bus paverstas į verslo inkubatoriui pritaikytą naudoti zoną, čia atsiras daugiau vietos verslininkams ir naujai įsteigtoms įmonėms dirbti, pagerės bendros logistikos patalpos ir bus galima lengviau gauti institucinę ir finansinę paramą.

BENDRA VERTĖ: 593 400 EUR
ES ĮNAŠAS: 219 400 EUR

<http://www.saint-dizier.fr/vie-economique/accompagnement-et-demarches/espace-createurs-d-entreprises.html>

FILODIM: PAŽANGIAUSIOS TECHNOLOGIJOS PERSPEKTYVA SVEIKATOS PRIEŽIŪROS SRITYJE

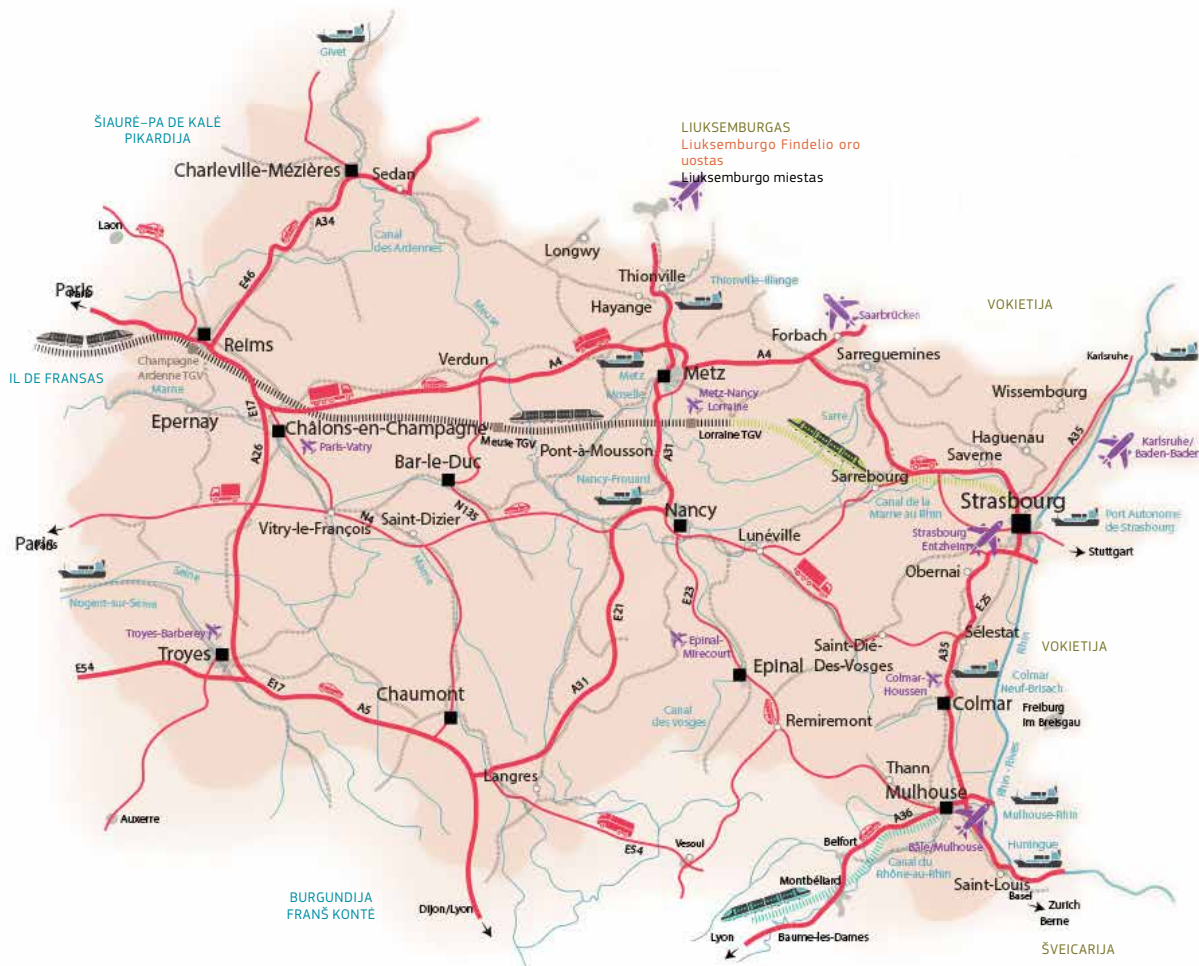
Nanso centre „Centre hospitalier régional et universitaire“ akademinė bendruomenė ir pramonė bendradarbiavo ES finansuojamame FILODIM projekte, siekdamas sukurti naujoviškas radioaktyvias atsekamąsias daleles, kurios padėtų aptikti vėžį. Ši nauja iniciatyva sukurta remiantis pažangiausia veikla, kurią vykdo 2007 m. įkurta „Nancy-clotep“ mokslinių tyrimų grupė, tyrinėjanti naujoviškus pozitronų emisijos tomografijos (PET) vaizdo technologijos taikymo būdus.

„Nancyclotep“ moksliniuose tyrimuose jau pasiekta reikšmingų rezultatų, kurie yra taikomi Europos sveikatos priežiūros pramonėje bei padeda geriau aptikti ir diagnozuoti įvairius onkologinius, neurologinius, širdies ir kraujagyslių sistemos sutrikimus. FILODIM projekte mokslininkai praktiškai pritaikė naujus vėžio aptikimo metodus, atliko išankstinius klinikinius tyrimus ir išplėtojo PET technologijas. Dėl projekto taip pat atsirado galimybė sukurti e. mokymosi platformą, skirtą mokyti PET specialistus iš viso Europos sveikatos priežiūros sektoriaus.

Tokiu būdu FILODIM ir kitos „Nancyclotep“ iniciatyvos atliko svarbų vaidmenį sustiprindamos Nanso regioninės ir universitetinės ligoninės, kaip kompetencijos centro su PET susijusių mokslinių tyrimų srityje, statusą ne tik Grand Esto regione, bet ir visoje Prancūzijoje bei Europoje.

BENDRA VERTĖ: 2,3 MLN. EUR
ES ĮNAŠAS: 556 400 EUR

<http://nancyclotep.inist.fr/>

■	Regioninė prefektūra	—	Upių tinklas
■	Departamentų prefektūra ir miestai, kuriuose yra 100 000 + gyventojų	✈	Uostas
—	Greitkelių tinklas	✈	Oro uostas (srautas didesnis nei 1 000 000 keleivių)
—	Pagrindinių kelių tinklas	✈	Oro uostas (srautas mažesnis nei 1 000 000 keleivių)
■	LGV (greitųjų traukinių geležinkelio linijos) stotis	—	Statoma LGV („LGV Est européenne“, 2 etapas)
—	Geležinkelių tinklas	—	Planuojama LGV („LGV/Rhin-Rhône“ rytinė šaka, 2 etapas)
—	LGV		

Gyventojų skaičius

5 552 388 (2012 m.) arba 8,4 % bendro šalies gyventojų skaičiaus.

Darbo rinka

2012 m. dirbo 67,9 % gyventojų, palyginti su šalies vidurkiu 68,5 % (ES – 68,3 %); nedarbas siekė 9,4 % (šalyje – 10,2 %, ES – 10,8 %).

Ekonomika

Grand Est regione BVP rodiklis vienam gyventojui yra šeštasis iš 18 Prancūzijos regionų ir siekia 27 000 EUR (2013 m.). Jis yra šiek tiek mažesnis už šalies vidurkį, siekiantį 28 400 EUR, bet didesnis už 28 ES šalių vidurkį, kuris yra 26 500 EUR. Pagrindiniai sektoriai yra paslaugų, pramonės, statybos ir žemės ūkio.

Pažangiosios specializacijos

Naujame regione auga mokslinių tyrimų ir inovacijų sektorius, orientuotas į penkis pagrindinius regioninius prioritetus: gamtos

išteklių valdymą, medžiagų mokslą, sveikatos apsaugą ir farmaciją, bioekonomiką ir ateities gamyklų naujoves. Nors investicijos į MTTP yra mažesnės nei šalies vidurkis 2011 m., tyrėjai iš Grand Esto regiono Europos patentų tarnybai pateikė paraiškas dėl 440 patentų, o tai yra ketvirtasis rezultatas iš visų Prancūzijos metropolinių zonų.

Kiti pagrindiniai sektoriai

Prekyba atlieka svarbų vaidmenį Grand Esto ekonomikoje dėl regiono strateginės vietos, nes jis ribojasi su Belgija, Vokietija, Liuksemburgu ir Šveicarija. Pagal eksporto apimtį jis yra antras regionas po Il de Franso. 2014 m. eksportas iš šio regiono sudarė 13,6 % viso Prancūzijos eksporto. Maždaug 75 % eksporto tenka kitoms ES šalims, o eksportas į Vokietiją sudaro 30 %.

DAUGIAU INFORMACIJOS

<http://www.alsacechampagneardennelorraine.eu/>
la-region-alsace-champagne-ardenne-lorraine/

Didesnis pasitikėjimas ir lankstumas palaikant ryšius su Briuseliu

EKONOMIKOS PLĖTROS STRUKTŪRIZAVIMAS GRAND ESTO REGIONE

Philippe Richert, naujojo Grand Esto regiono pirmininkas, apibūdina realią sanglaudos politikos naudą, ypač siekiant išvengti skaitmeninės atskirties tarp kaimo vietovių ir miestų aglomeracijų. Šiame pokalbyje su *Panorama* jis ragina siekti didesnio pasitikėjimo ir lankstumo tarp Europos Komisijos ir regionų valdymo institucijų.

Kaip sanglaudos politika gali padėti Grand Esto regionui vystytis ekonomiškai ir kokios yra prioritetinės sritys?

2014–2020 m. Grand Esto regionas gauna 770 mln. EUR per regionines iš ES struktūrinių fondų finansuojamas veiksmų programas Elzaso, Šampanės–Ardėnų ir Lotaringijos srityse. Be to, 420 mln. EUR skiriama „Interreg“ Aukštutinio Reino, „Grande Région“ ir Belgijos–Prancūzijos („France-Wallonie-Vlaanderen“) tarpvalstybinėms programoms. Iš viso tai sudaro daugiau nei 1 mlrd. EUR. Pridėjus Europos socialinio fondo (ESF) dalį, sanglaudos politika yra labai reikšmingas ir struktūrinis išteklius Grand Esto regiono teritoriniam organizavimui ir ekonomikos plėtrai.

Iš šios sumos 61 % ERPF lėšų yra nukreipta į tris prioritetines sritis: 143,8 mln. EUR yra skirta moksliniams tyrimams ir inovacijoms, 127,7 mln. EUR – MVĮ konkurencingumui remti ir 77,8 mln. EUR – infrastruktūros ir skaitmeninių technologijų plėtrai. 145,8 mln. EUR iš ERPF lėšų bus skirta investicijoms į perėjimą prie kitų energijos išteklių, o ESF parama, siekianti beveik 160 mln. EUR Grand Esto regione, daugiausia skirta jaunimo ir darbo ieškančių asmenų švietimui ir mokymui finansuoti.

Pavyzdžiui, padedant regionui ir jo devyniems departamentams, inicijavome konkursą dėl FTTH šviesolaidinio plačiajuosčio ryšio įrengimo visame Grand Esto regione.

Šių projektų vertė yra daugiau nei 2 mlrd. EUR. Kaimo teritorijos yra blogesnėje padėtyje ir didelės spartos plačiajuosčio ryšys yra vienas iš pagrindinių būdų išvengti skaitmeninės atskirties.

Kokie yra šio naujo požiūrio dėl fondų ir finansinių priemonių apjungimo privalumai ir trūkumai?

Kai politikai finansuoti pasitelkiamos finansų inžinerijos priemonės kartu su subsidijavimo mechanizmais, galime pasinaudoti didesniu išteklių skaičiumi. Pagal J–C. Juncker'io planą, kurį remia Europos investicijų bankas (EIB), Europos finansavimas per Europos strateginių investicijų fondą (ESIF) bus naudojamas įmonėms, o ne vietos valdžios institucijoms remti. Kalbant apie šviesolaidinio tinklo įrengimo projektus, 500 mln. EUR buvo skirta Elzasui, o kiti septyni departamentai Grand Esto regione gaus 1,3 mlrd. EUR. Tai padės sukurti darbo vietas ir mokymo infrastruktūrą, ypač statybos srityje. Nepaisant to, labai svarbu pasiekti pusiausvyrą tarp šių dviejų finansavimo formų ir įvertinti šių finansinių priemonių veiksmingumą.

Keliamas visuotinis klausimas dėl Europos fondų naudojimo supaprastinimo. Kaip regionai gali prisidėti prie šios problemos sprendimo?

Europa turi labai išsamius reikalavimus, kuriais užtikrinama, kad jos ištekliai būtų tinkamai paskirstomi. Dėl šių patikrų

paketai tampa tokie sudėtingi, kad žmonės dažnai pasirenka jų atsisakyti, kad tik nereikėtų pildyti šimtus puslapių formų. Svarbu atsisakyti šio nepasitikėjimo perspektyvos ir remtis pasitikėjimu grįstu požiūriu. Atsižvelgdami į būsimą programavimo laikotarpį, Prancūzijos regionai taip pat siūlo atsisakyti tam tikrų reguliavimo kliūčių, pavyzdžiui, nutraukti valstybės pagalbos taikymą sanglaudos politikai ir kurti bendrą Europos fondą.

2014–2020 m. laikotarpiu regionai galėtų prisidėti prie šio supaprastinimo pasitelkdami tam tikras priemones, pavyzdžiui, sukurti vieno langelio sistemą projektų vadovams arba suteikti galimybę naudotis supaprastintu išlaidų apmokėjimu.

Ar, Jūsų nuomone, sanglaudos politika yra veiksminga ir kaip ją būtų galima patobulinti?

Sanglaudos politika padeda sušvelninti ekonomikos krizės poveikį. Ja stabdomas viešųjų investicijų Europoje mažinimas ir skatinama viešoji politika, kuria siekiama kurti naujas darbo vietas pritaikant intervencijas pagal faktinius reikalavimus kiekvienoje teritorijoje. Nuo 2015 metų Grand Esto regionui iš viso buvo suplanuoti 977 projektai ir skirta beveik 160 mln. EUR; 766 iš šių projektų ERPF skyrė 86 mln. EUR.

Norint, kad politika būtų veiksmingesnė, svarbu atsisakyti menkai suderintų veiksmų metodo ir pereiti prie projektų, turinčių labiau struktūrizuojantį poveikį ilguoju laikotarpiu. Turime būti labiau

organizuoti, kad galėtume užtikrinti, kad viešosios lėšos („Interreg“, ERPF) būtų naudojamos labiau strateginiams tikslams. Tai reiškia, kad reikia lankstesnių santykių su Briuseliu, nes dideli struktūriniai projektai nėra sukuriami per šešis mėnesius. Tačiau per pirmuosius kelerius kiekvieno programavimo laikotarpio metus kyla automatiško įsipareigojimų panaikinimo rizika, jei finansavimo naudojimo lygis yra nepakankamas. Atsižvelgiant į didėjantį poreikį gauti rezultatus, patvirtinami projektai, kurie nėra verti prioritetinio statuso.

Kokių rezultatų tikėtės pasiekti pasibaigus 2014–2020 m. laikotarpiui?

Rezultatai, kurių reikia pasiekti iki 2023 m., buvo nustatyti kiekvienam iš strateginių tikslų. Teminiai vertinimai bus atliekami programavimo proceso metu. Rezultatai bus nuolat matuojami ir vertinami orientuojantis į 2018 m. gruodžio 31 d. Šis laikotarpio vidurio vertinimas padės pritaikyti šių programų strategijas, jei to reikės.

Kokia yra pridėtinė vertė, kurią teikia unikali „Interreg“ Prancūzijos programa? Kokia Jūsų nuomonė apie klasikinės „Interreg“ programas?

Mums reikia didesnio nuoseklumo, peržengiančio administracines sienas. Vogėzų tarpregioninė ašis Lotaringijos ir Vogėzų veiksmų programoje apima buvusius Lotaringijos, Elzaso bei Franš–Kontė regionus. Joje nustatomi į ekonomiką, turizmą, teritorijų planavimą ir aplinkos

gerinimą orientuoti tikslai. Tokį patį metodą taikome „Véhicule du Futur“ klasteryje Strasbūre, kuris apima Elzasą ir Franš–Kontė.

Klasikinės „Interreg“ programos padėjo finansuoti keletą projektų, susijusių su tarpvalstybinių teritorijų plėtra, mokymo ir užimtumo stiprinimu, mokslinių tyrimų ir inovacijų skatinimu įgyvendinant projektus Didžiojo regiono universitete ir „Eucor“ Europos universiteto teritorijoje. Pastarasis projektas remiasi Strasbūro ir Aukštutinio Elzaso universitetų Prancūzijoje, Karlsrujės universiteto Vokietijoje ir Freiburgo bei Bazelio universitetų Šveicarijoje bendradarbiavimu, siekiant sukurti didelį naujovių ir mokslinių tyrimų tinklą palei Reiną.

Kaip neseniai atlikta Prancūzijos teritorinė reforma paveikė veiksmų programas ir jų valdymą regionuose?

Regionų sujungimas neturėjo įtakos Europos Komisijos patvirtintoms veiksmų programoms. Tačiau jis turėjo tiesioginę įtaką tarpvalstybiniais ryšiams. Grand Esto regiono sukūrimas paskatino kaimynines teritorijas organizuoti. Šiuo atžvilgiu Vokietijos sritys, pavyzdžiui, Saro kraštas, Reino kraštas–Pfalcas ir Badenas–Viurtembergas parengė koordinavimo planus prieš pradėdant diskusijas su mumis. ■

Spalio 26 d. Komisijos narės Corina Crețu ir Marianne Thyssen dalyvavo darbo seminare apie daugiametės finansinės programos ir sanglaudos politikos ateitį po 2020 m., kurį organizavo Prancūzijos regionų asociacija, kuriai pirmininkauja naujojo Grand Esto regiono pirmininkas Philippe Richert. Seminare taip pat dalyvavo EP nariai ir regionų atstovai.

Pokalbis su Komisijos nare M. Thyssen

Kaip Europa gali padėti spręsti nedarbo, ypač jaunimo nedarbo, problemą?

Prezidentas J.-C. Juncker'is rugsėjį savo pranešime apie Sąjungos padėtį sakė, kad užimtumas yra pagrindinis Komisijos prioritetasis.

Šalia Europos strateginių investicijų fondo ir struktūrinių fondų, kurie remia investicijas ir tuo pačiu užimtumą, svarbu pabrėžti dvi ypatingas sritis, kuriose siūlomos įvairios galimybės: tai specialios Europos socialinio fondo programos, skirtos jaunuolių integracijai į darbo rinką remti, ir Jaunimo užimtumo iniciatyva. Komisija džiaugiasi vykdančią šią iniciatyvą pasiektais rezultatais: iš viso pagalba suteikta 1,4 milijono jaunuolių, tuo tarpu Prancūzija pasinaudojo šia iniciatyva padėdama 220 000 jaunuolių reikalavimus atitinkančiuose regionuose.

Be to, skatinant mokymą, ypač regioniniu lygmeniu, šios lėšos, vykdančios aukštos kokybės iniciatyvas, pavyzdžiui, Jaunimo garantijų iniciatyvą, suteikė galimybę sustiprinti paramą ieškantiems darbo ar norintiems įgyti kvalifikaciją jaunuoliams. Nepaisant to, vis dar yra ką tobulinti, kad būtų galima pasiekti tuos asmenis, kurie nesimoko, nedirba ir nedalyvauja mokyimuose, ir kuriems vis dar trūksta naujų finansuojamų iniciatyvų.

Todėl Komisija pasiūlė suteikti dar 1 mlrd. EUR Jaunimo užimtumo iniciatyvai, kurios biudžetą paramą gaunanti valstybės narės papildys lygiaverte suma iš joms skirtų Europos socialinio fondo lėšų.

Potencialūs paramos gavėjai nuolat reiškia susirūpinimą dėl struktūrinių fondų valdymo. Ar yra kokių nors planų, kaip atlikti tolesnius supaprastinimus?

Supaprastinimas yra mūsų iniciatyvos, kuria siekiama „rezultatais paremtu biudžetu“, kertinis akmuo – ji buvo inicijuota 2015 m., kad paremtų užimtumą ir augimą kaip įmanoma veiksmingiau naudojant Europos Sąjungos biudžetą.

Prancūzija jau pradėjo naudotis supaprastinto išlaidų apmokėjimo galimybėmis įgyvendindama programas, kurias bendrai finansuoja Europos regioninės plėtros fondas ir Europos socialinis fondas.

Be to, pirmasis šiomis aplinkybėmis Komisijos priimtas deleguotasis teisės aktas buvo susijęs su Prancūzijos nacionaline Jaunimo užimtumo iniciatyva. Šis aktas suteikė galimybę paremti rezultatais grindžiamą metodą įgyvendinant Jaunimo garantijų iniciatyvą. Panašūs pasiūlymai mokymo srityje aptariami su tam tikrais Prancūzijos regionais. Atsižvelgdama į tai, taip pat norėčiau pakviesti koordinuojančias institucijas atlikti svarbesnį vaidmenį rengiant ir koordinuojant regioninius pasiūlymus.

Galiausiai, norėčiau pabrėžti, kad 2015 m. liepos mėn. Europos Komisija įsteigė aukšto lygio darbo grupę, kuri turėtų supaprastinti procedūras Europos struktūrinių ir investicijų fondų (ESI fondų) paramos gavėjams. Ši grupė, kurią sudaro dvylika ekspertų, pataria Komisijai, kaip sumažinti ESI fondų paramos gavėjų administracinę naštą. Buvo ypač naudinga, kad joje dalyvavo Prancūzijos valdžios institucijos (už tai norėčiau joms nuoširdžiai padėkoti): Bendroji teritorinės lygybės komisija, Generalinė užimtumo ir profesinio mokymo delegacija ir Prancūzijos regionų institucija. ■

Pokalbis su Komisijos nare C. Crețu

Kokį vaidmenį, Jūsų nuomone, gali atlikti neseniai sujungti Prancūzijos regionai įgyvendinant sanglaudos politiką?

Prancūzijos teritorinė reforma, kuri įsigaliojo 2016 m. sausio 1 d., pakeitė teritorinę Prancūzijos architektūrą sumažindama regionų skaičių nuo 22 iki 13. Be to, šiems naujiems regionams buvo skirtos naujos pareigos ir jie dabar yra atsakingi už įmonių rėmimą, mokymo ir užimtumo politikos įgyvendinimą bei transporto sistemos tvarkymą, įskaitant regioninius traukinius ir autobusus, kelius, oro uostus ir laivybos uostus. Jie taip pat valdo vidurinio lygio švietimą, bendruomenių planavimą ir dideles infrastruktūras. Šia prasme naujieji regionai yra mūsų pagrindiniai partneriai įgyvendinant sanglaudos politiką.

Tai suteikia galimybę investuoti ir taip sustiprinti abi dalyvaujančias šalis bei

veiksmingiau prisidėti prie Europos tikslų įgyvendinimo, pritaikant veiksmų eigą prie specifinių regiono ir vietos aplinkybių. Be to, taikant šį metodą taip pat padidėja atsakomybė už veiksmus nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis, ir partneriai aktyviai dalyvauja laikydamiesi partnerystės principo.

Vienas iš pagrindinių skundų dėl ERPF išlieka valstybės pagalbos taisyklių įgyvendinimas. Ar manote, kad tokia pati procedūra gali būti taikoma supaprastinimui, kaip ir kitoms ES priemonėms, pavyzdžiui, „Horizontas 2020“?

Mūsų 2014–2020 m. sistemoje jau yra įvairių supaprastinimo elementų, kaip antai bendras taisyklių rinkinys, galiojantis visiems ESI fondams, daugiau supaprastinto išlaidų apmokėjimo galimybių ir e. sanglauda. Taip pat DFP laikotarpio vidurio peržiūroje yra teisės aktų pasiūlymų dėl paprastesnio ir labiau į rezultatus orientuoto metodo. Be to, mes iš klausėme daugelį suinteresuotųjų šalių per aukšto lygio darbo grupę dėl supaprastinimo paramos gavėjų atžvilgiu, taip pat per reglamentavimo tinkamumo ir vykdymo programą (REFIT platformą).

Tačiau atrodo, kad daugiau keisti esamos sistemos nebeįmanoma. Neužkertant kelio būsimam Komisijos pasiūlymui

dėl DFP po 2020 m., mums gali prireikti atlikti išsamesnę sanglaudos politikos veikimo peržiūrą.

Pirma, diferenciacija: turime pripažinti, kad institucijų ir valdymo struktūros bei pajėgumai valstybėse narėse yra nevienodi. Ir tai turi būti išreikšta vykdymo sistemoje.

Antra, turėtume siekti vieno fondų taisyklių rinkinio taikant pasidalijamojo įgyvendinimo principą. Žinoma, šiek tiek pasiekėme derindami ESI fondų taisykles, tačiau vis dar yra su tam tikrais fondais susijusių skirtumų, kurie sukelia sunkumų. Todėl turime dėti visas pastangas, kad kitą finansavimo laikotarpį pradėtume taikyti vieną taisyklių rinkinį, įtraukiant visus investicijų fondus pagal pasidalijamojo valdymo principą.

Ir, trečia, turime sustiprinti sąveiką su kitomis ES priemonėmis, visų pirma Investicijų planu, kad užtikrintume kuo didesnę ES biudžeto teikiamą svėrto efektą.

Atsižvelgiant į tai, valstybės pagalbos taisyklės lieka vienu svarbiausių iššūkių artimiausiais metais. Valstybės pagalbos taisyklės neturėtų būti kliūtis lengvai pasinaudoti ES finansavimu. Tačiau šį klausimą reikės nuodugniai išnagrinėti po 2020 m. glaudžiai bendradarbiaujant dėl šių klausimų atsakingoms tarnyboms. ■

Baltijos jūros regionas rūpinasi ateities tendencijomis ir iššūkiais

Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategija (ES BJRS) yra pirmoji Europos Sąjungos kuriama makroregioninė strategija. Ja siekiama stiprinti bendradarbiavimą ir skatinti subalansuotą plėtrą šiame dideliame regione, kuriame gyvena 80 mln. gyventojų (16 % ES gyventojų), ir kurią sudaro aštuonios šalys (Švedija, Danija, Estija, Suomija, Vokietija, Latvija, Lietuva ir Lenkija).

2016 m. lapkričio 8–9 d. Stokholme, Švedijoje, vyko 7-asis šios strategijos forumas, kurio tema – „**Vienas regionas, viena ateitis – Baltijos jūros regiono vizija 2030 m.**“. Forumą atidarė už regioninę ir miestų politiką atsakinga Komisijos narė Corina Crețu, Švedijos ministras pirmininkas Stefan Löfven ir Suomijos ministras pirmininkas Juha Sipilä.

Apie 1200 suinteresuotųjų subjektų iš nacionalinių ir regioninių vyriausybių, pilietinės visuomenės, privačiojo sektoriaus, akademinės bendruomenės ir žiniasklaidos dalyvavo daugiau nei 40 teminių praktinių ir įprastinių seminarų, kuriuose buvo aptariama vizija iki 2030 m. ir svarstoma, kaip bendradarbiaujant makroregioniniu mastu priimti ateities tendencijas ir iššūkius.

Komisijos narė C. Crețu nurodė: „*Jau septynerius metus ES Baltijos jūros regiono strategija – pirmoji makroregioninė strategija – sudaro sąlygas bendradarbiauti sprendžiant iššūkius, kurių negalima išspręsti nacionaliniu lygmeniu, kaip antai netarši ir saugi laivyba, prisitaikymas prie klimato kaitos ir*

geresni transporto tinklai. Tačiau reikia nuveikti dar daugiau. Visų pirma, strategijos pridėtinei vertei parodyti reikia tolesnio ir nuolatinio politinio įsipareigojimo, veiksmingo išteklių sutelkimo ir geresnės komunikacijos.“

Buvo pateikta prognozių ataskaita (žr. toliau esančią nuorodą) „**Žvelgiant į 2030 m.: Baltijos jūros regiono pasirengimas ateičiai**“, kuri prisidėjo prie diskusijų apie tai, kaip bendradarbiavimas gali padėti geriausiai reaguoti į būsimus iššūkius.

Nustatytos šios pagrindinės regiono kryptys:

- ▶ demografinio spaudimo ir migracijos srautų reguliavimas;
- ▶ pramonės atnaujinimas ir inovacijos;
- ▶ aplinkosaugos ryšių stiprinimas ir pasirengimas klimato kaitai;
- ▶ demokratiško sprendimų priėmimo pokyčiai ir bendradarbiavimo gerinimas.

Pagrindinis šių diskusijų klausimas – kurias problemas reikia spręsti makroregionų lygiu, o kurias geriau spręsti žemesniu ar aukštesniu valdymo lygiais.

Nustatyta, kad intensyvus makroregionų bendradarbiavimas tinka šioms pagrindinėms sritims:

- ▶ aplinkosaugos ir klimato uždaviniams, kuriuos galima išspręsti tik veikiant bendrai;

Suomijos ministras pirmininkas Juha Sipilä (kairėje), Švedijos ministras pirmininkas Stefan Lofven (dešinėje) ir Corina Crețu lankosi kūrybinėje salėje Baltijos jūros regiono strategijos forumo metu >

- bendrai civilinei saugai, kai reikia skirtingų šalių kelių sektorių bendradarbiavimo;
- jūrų sektoriaus augimui, nes jis susijęs su bendrais Baltijos jūros ištekliais;
- laivybos transporto priežiūros gerinimui, atsižvelgiant į padidėjusias transporto apimtis;
- ilgalaikio bendradarbiavimo kultūros išsaugojimui, nes nuo jos priklauso ES BJRS sėkmė.

Veiklos rezultatai ir galimybės

Diskusijas apie makroregionų bendradarbiavimo ateities kryptis ir galimybes paskatinusi ataskaita „**Baltijos jūros regiono kryptys, iššūkiai ir galimybės**“ buvo pateikta ir aptarta tam skirtoje sesijoje. Į ją įtraukti Baltijos jūros regiono teritorijų stebėjimo sistemos ir Baltijos jūros regiono potencialo indekso rezultatai. Abi priemonės rodo dabartinius Baltijos jūros regiono veiklos rezultatus ir prisideda prie diskusijų apie šio makroregiono plėtros potencialą.

Atnaujinta **Baltijos jūros regiono teritorijų stebėjimo sistema** parodė besikeičiantį esamų skirtumų pobūdį. Nacionaliniu lygiu, rytų ir vakarų ekonomikos atskirtis Baltijos jūros regione mažėja. Tuo pat metu visose šalyse didėja susiskaidymas subnacionaliniu lygiu. Ryškiausia takoskyra šiandien galima pastebėti socialinės plėtros srityje. Taip pat atrodo, kad nuo finansų krizės kaimo vietovės nukentėjo labiau nei kitų tipų regionai. To rezultatas – didėjanti gamybos, darbo vietų ir žmonių koncentracija Baltijos jūros regiono miestuose. Be to, šioje ataskaitoje nurodomos svarbiausios aplinkosaugos problemos, kaip antai oro kokybė miestuose ir Baltijos jūros eutrofikacijos lygis.

Baltijos jūros regiono regionų potencialo indeksu vertinami ir analizuojami visų 115 Baltijos jūros regiono sričių veiklos rezultatai. Politikos formuotojams indeksas suteikia įžvalgų apie regionų stipriąsias ir silpnąsias puses, ir gali būti naudojamas lyginamajam mokymui apie regionus. Šis indeksas yra paremtas trimis kategorijomis:

demografiniu potencialu, darbo jėgos potencialu ir ekonominiu potencialu. Į sąrašo viršų išsiveržia Oslo regionas, po jo seka kaimyninis Akershuso regionas. Kiti, patekę į geriausiųjų dešimtuką, yra keturi Švedijos, Danijos, Vokietijos ir Suomijos sostinių regionai, taip pat trys Norvegijos regionai (Rogalandas, Hordalandas ir Pietų Trondelagas) bei Hamburgo regionas Vokietijoje.

Kitoje Stokholme pateiktoje ataskaitoje „Europos aukščiausios klasės regionai – tvarkomasi gerai, nerimaujama dėl rytdienos“ apžvelgiamos Baltijos jūros regiono ekonominės tendencijos, įskaitant investicijų, augimo ir konkurencingumo didinimo perspektyvas. Joje patvirtinta, kad Baltijos jūros šalys vis dar pirmauja pagal konkurencingumą ir inovacijų pajėgumus, ir kad visame regione gerovė auga toliau. Tačiau taip pat esama ekonominių rūpesčių dėl vis blogėjančios šio regiono padėties pasaulio rinkose. ■

DAUGIAU INFORMACIJOS

<http://www.balticsea-region-strategy.eu/>

Administracinių gebėjimų stiprinimas pasitelkiant darbuotojų savikontrolę

Regioninės ir miestų politikos direktoratas pristato priemonių rinkinį, skirtą pagerinti Europos regioninės plėtros fondo ir Sanglaudos fondo valdymą ir įgyvendinimą. Į šį rinkinį bus įtraukta ir nauja savikontrolės priemonė darbuotojams, administruojantiems finansavimo programas, siekiant paremti žmogiškųjų išteklių vystymą.

Valstybių narių ir regionų veiklos rezultatai didžia dalimi priklauso nuo viešojo administravimo institucijų administracinių gebėjimų kokybės. Trys pagrindiniai veiksniai, darantys poveikį šiems rezultatams, yra administravimo struktūros, žmogiškieji ištekliai ir tinkamų sistemų bei priemonių pasiekiamumas. Ar egzistuoja idealus lėšas valdančios organizacijos modelis? Nėra parengto ir prieinamo standartinio modelio, tačiau tikrai įmanoma nustatyti kelias svarbiausias kompetencijas, galinčias pagerinti organizacijos, atsakingos už fondų valdymą, veiklos rezultatus.

Todėl, siekdamas padėti valstybių narių administravimo institucijoms, Regioninės ir miestų politikos direktoratas sukūrė kompetencijų sistemą ir su ja susijusią savikontrolės priemonę. Tuo siekiama ir toliau remti lėšų valdymo profesionalumą bei stiprinti lėšas valdančių administravimo institucijų administracinius gebėjimus.

Šios priemonės turėtų padėti valstybėms narėms ir regionams veiksmingai sustiprinti jų administravimo institucijas ir nustatyti spragas, kur darbuotojams trūksta reikalingų kompetencijų ir įgūdžių – taip būtų nustatyti mokymo ir įdarbinimo poreikiai. Savikontrolės rezultatus taip pat galima naudoti kuriant Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) ir Sanglaudos fondo lėšų valdymo mokymo modulius tiek nacionaliniu, tiek Europos lygiu.

Savikontrolės priemonės bandomąją versiją vidaus mastu jau patikrino Regioninės ir miestų politikos generalinis direktoratas. Patvirtinta, kad savikontrolės priemonėje nurodytos darbo užduotys, papildomos darbo užduotys ir 180 kompe-

tencijų yra tinkamos ir veiksmingos, tačiau prieš pradėdant plačiai taikyti šią sistemą buvo pasiūlyti kai kurie techniniai bei veiksmų pakeitimai. Be kitų pakeitimų, ši priemonė iš dabartinio „Microsoft Excel“ formato bus pakeista į naudotojui patogesnę ir lengviau pritaikomą internetinę versiją, dėl to ji bus lengviau įgyvendinama ir lankstesnė.

Tobulinimas

Siekiant dar labiau patobulinti savikontrolės priemonę, netrukus bus atliekami papildomi bandymai, įtraukiant atrinktas bandomąsias administravimo institucijas septyniose valstybėse narėse, kurioms padės konsultantų komanda. Bandomųjų administravimo institucijų ir konsultantų bendradarbiavimas turėtų vykti maždaug šešis mėnesius 2017 m. pirmąjį pusmetį.

Konsultantai atidžiai stebės, parems ir analizuos bandomąjį kompetencijų sistemos ir savikontrolės priemonės taikymą valstybių narių administravimo institucijose viso kompetencijų vertinimo proceso metu.

Konsultantai turės:

- ▶ pritaikyti savikontrolės priemonę pagal kiekvienos bandomosios administravimo institucijos poreikius;
- ▶ padėti administravimo institucijų prižiūrintiems asmenims ir vadovams rinkti duomenis apie šią priemonę naudojančių darbuotojų atliktą savikontrolę, padėti apibendrinti duomenis administravimo lygiu bei atlikti surinktų ir apibendrintų duomenų analizę;
- ▶ nustatyti veiksmus ir pateikti rekomendacijas, kaip bandomosiose administravimo institucijose galima patobulinti arba veiksmingai išplėtoti kompetencijas, kurias reikia modernizuoti arba kurių trūksta;
- ▶ remiantis apibendrintais kiekvienos administravimo institucijos duomenimis, pateikti pritaikytas veiklos plano rekomendacijas ir strategijas, kaip plėtoti žmogiškuosius išteklius.

Bandomasis tyrimas septyniuose viešojo administravimo institucijose, atsakingose už ERPF ir SF programas, padės nustatyti reikiamus savikontrolės priemonės pakeitimus ir suteiks galimybę atlikti pakeitimus prieš pateikiant kompetencijų sistemą ir priemonę platesniam naudotojų skaičiui.

Tyrimas taip pat padės nuspręsti, į ką valstybių narių administravimo institucijos ir Europos Komisija turėtų atsižvelgti, siekiant užtikrinti sėkmingą kompetencijų sistemos įgyvendinimą ateityje. Tai, savo ruožtu, padės toliau vystyti naudojimo gaires ir teikti rekomendacijas, kaip geriausiai skatinti platesnį sistemos ir savikontrolės priemonės naudojimą, ypač tose valstybėse narėse, kurioms reikia toliau plėtoti savo administracinius gebėjimus.

Tyrimo rezultatai suteiks galimybę nuo 2017 m. vidurio skatinti naudoti kompetencijų sistemą ir savikontrolės priemonę visų valstybių narių viešojo administravimo institucijose, atsakingose už ERPF ir Sanglaudos fondo valdymą. ■

DAUGIAU INFORMACIJOS

<http://europa.eu/!Pv34Pm>

BANDOMOJI SAVIKONTROLĖS PRIEMONĖS PATIKRA

Už toliau nurodytas programas atsakingoms institucijoms siūloma atlikti bandomąją kompetencijų sistemos ir savikontrolės priemonės patikrą:

- › Austrija: 2014–2020 m. investicijų į ekonomikos augimą ir užimtumą Austrijoje veiksmų programa
- › Bulgarija: 2014–2020 m. aplinkos apsaugos veiksmų programa
- › Estija: 2014–2020 m. sanglaudos politikos finansavimo veiksmų programa
- › Graikija: Vakarų Makedonijos regioninė veiksmų programa
- › Vengrija: aplinkos apsaugos ir energijos vartojimo efektyvumo veiksmų programa
- › Lenkija: Žemutinės Silezijos regioninė veiksmų programa
- › Rumunija / Bulgarija: tarpvalstybinio bendradarbiavimo programa

Ne vien tik BVP: galutinis ES regionų socialinės pažangos indeksas

Spalio mėnesį paskelbus naujausią ES regionų socialinės pažangos indekso (ES SPI) versiją, paskelbti ir 272 ES valstybių narių regionuose įgyvendintų priemonių rezultatai.

„Socialinė pažanga“ yra apibrėžiama kaip visuomenės gebėjimas patenkinti savo piliečių pagrindinius žmogaus poreikius, nustatyti sudedamąsias dalis, leidžiančias piliečiams ir bendruomenėms gerinti bei palaikyti savo gyvenimo kokybę, taip pat sudaryti sąlygas asmenims realizuoti visas jų galimybes. ES SPI sudaro trys pagrindiniai socialinės pažangos matmenys: pagrindiniai žmogaus poreikiai, gerovės pagrindai ir galimybės. Kiekvienas iš šių matmenų skirstomas į keturias pagrindines dalis, apibūdinamas pagal 50 socialinių ir aplinkosaugos rodiklių. Sąmoningas ekonominių rodiklių neįtraukimas reiškia, kad šiuo indeksu socialinė pažanga matuojama tiesiogiai, o ne naudojantis pakaitiniais ekonominiais rodikliais.

Socialinės pažangos vertinimas gali suteikti informacijos ES regionų plėtros strategijoms. Šis naujasis indeksas gali:

- padėti bet kokio ekonominio išsivystymo lygio regionams nustatyti lygiaverčius partnerius, iš kurių jie galėtų mokytis, ir, jei taikytina, suteikti pirmenybę klausimams, kuriuos jie nori spręsti vykdydami sanglaudos politikos programą;
- pasitarnauti kaip diskusijų forumas Komisijai, siekiant įvertinti, ar ES lėšos skiriamos tinkamiems klausimams spręsti tinkamose vietose;
- padėti Regioninės ir miestų politikos generaliniam direktoratui prisidėti prie diskusijų „BVP ir kiti rodikliai“.

Gauti rezultatai

Rezultatai rodo, kad didžiausia socialinė pažanga yra Šiaurės šalių ir Nyderlandų regionuose, o mažiausia – Rumunijos ir Bulgarijos regionuose. Socialinė pažanga taip pat didelė Austrijoje, Vokietijoje, Liuksemburge, Airijoje ir Jungtinėje Kara-

lystėje. Belgijos ir Prancūzijos rezultatai taip pat geri, nors abiejose šalyse matyti dideli vidaus skirtumai. Patys didžiausi skirtumai šalies viduje pastebimi Italijoje, kurios centrinių regionų rezultatai geresni nei likusioje šalies dalyje.

ES SPI ir bendrasis vidaus produktas (BVP) vienam gyventojui yra susiję glaudžiu ryšiu, nors jų santykis rodo, kad esant bet kokiam ekonominės veiklos lygiui egzistuoja galimybė, kad socialinė pažanga didės, tačiau kartu esama ir rizikos, kad ta pažanga bus mažesnė. Skurdesniuose regionuose kiekvienas papildomas euras BVP vienam gyventojui labiau prisideda prie socialinės pažangos negu turtingesniuose regionuose. Tai ypač akivaizdu sostinių regionuose: pavyzdžiui, Bukareštas, Bratislava, Praha, Briuselis ir Londonas turi gana žemą SPI palyginti su BVP vienam gyventojui. Tačiau kitų regionų, pavyzdžiui, Šiaurės Europos šalių ir daugelio Nyderlandų regionų, rezultatai lenkia jų ekonomikos lygį, nes jie aukštesni nei būtų galima tikėtis pagal jų BVP vienam gyventojui.

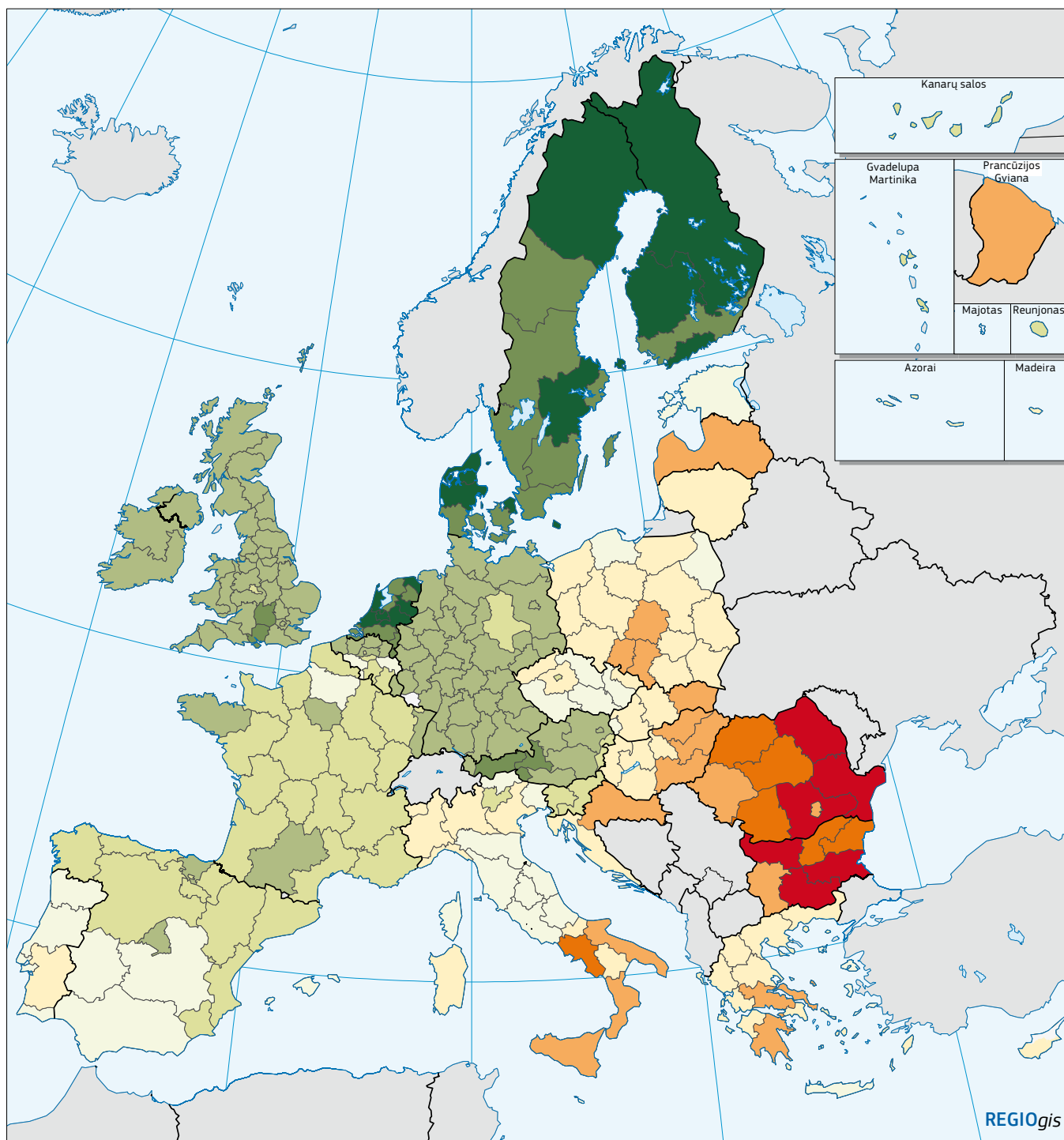
Išskyrus kai kuriuos valstybių narių, priimtų į ES 2004 m. arba vėliau, regionus, ES SPI rodo, kad pagrindiniai žmogaus poreikiai yra patenkinami beveik visuose ES regionuose. Gerovės pagrindų matmuo labiau skiriasi tik Šiaurės valstybėse narėse, o Nyderlandų ir Airijos rezultatai visuose šių šalių regionuose yra geri. Didžiausi skirtumai užregistruoti galimybių aspektu – prasčiausiais rezultatais pasižymėjo daugelis pietinių ir rytinių ES regionų.

ES regionų socialinės pažangos indeksas – tai Regioninės ir miestų politikos generalinio direktorato¹, „Social Progress Imperative“ ir Baskų konkurencingumo instituto „Orchestra“ trejų metų bendradarbiavimo rezultatas. Jis grindžiamas bendraja pasaulinio socialinės pažangos indekso struktūra, pritaikyta Europos Sąjungai naudojant daugiausia Eurostato duomenis. ■

DAUGIAU INFORMACIJOS

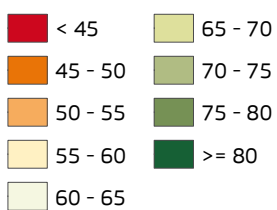
<http://europa.eu/!Dg69Mv>

¹ ES regionų socialinės pažangos indeksas nebuvo sukurtas lėšų skyrimo tikslais ir niekuo neįpareigoja Komisijos.

ES socialinės pažangos indeksas

Indeksas

Šaltinis: DG REGIO

© Administracinių sienų asociacija „EuroGeographics“

PROJEKTAI

PASAULINIO ŠVARIOS LAIVYBOS STANDARTO NUSTATYMAS

**BENDRAS ĮNAŠAS:
1 352 900 EUR**

**ES ĮNAŠAS:
1 088 500 EUR**

Koordinatorius Andrius Sutnikas iš Klaipėdos mokslo ir technologijų parko kalbasi su *Panoramos* rengėjais apie „MarTech LNG“ projektą ir tai, kaip jis padėjo paversti Baltijos jūros pietų regioną pasauliniu suskystintų gamtinių dujų (SGD) tiekimo centru.

Naujais ES reglamentais reikalaujant pereiti prie švaresnių jūrų laivų degalų, laivybos pramonė šalyse, besiribojančiose su Baltijos jūros pietų regionu, turėjo greitai prisitaikyti. Aštuoni Europos partneriai „MarTech LNG“ projekte, kuriam suteikta ES parama, pamatė galimybę panaudoti SGD pramonę kaip regioninio augimo bei vystymosi katalizatorių ir transformuoti Baltijos jūros pietų regioną į švarios laivybos modelį.

Panorama: Kokia buvo projekto pradžia?

Andrius Sutnikas: Lietuva ir Lenkija nusprendė nemažai investuoti į energetinį saugumą ir nepriklausomybę. Mūsų tinklo universitetai ir įmonės siekė sužinoti, kaip galėtų pasinaudoti finansavimu ir galimu nauju energijos šaltiniu. Taigi inicijavome projektą, kuriuo siekiama sukurti tarpvalstybinę vertės grandinę Baltijos jūros pietų regione.

Su kokiais iššūkiais susidurta arba kokios galimybės atsivėrė įgyvendinant projektą?

Vietos įmonėms ir universitetams trūksta su SGD susijusių įgūdžių, kad galėtų sukurti naujus verslo modelius ir technologinius sprendimus. Išnagrinėję galimybes supratome, kad viena iš pagrindinių rinkų gali būti laivyba, nes netrukus turėjo įsigalėti nauji aplinkosaugos reikalavimai. Aplinkosaugos problemas į verslo galimybes transformavome užsitikrinę papildomas investicijas iš laivų savininkų, ir tai paskatino darbo vietų kūrimą bei technologijų plėtrą regiono jūrų pramonėje. Dabar Lenkijos ir Lietuvos laivų statyklos pirmauja SGD varomų laivų statymo srityje. Baltijos jūros pietų regionas tampa švarios laivybos modeliu, kurį galima eksportuoti į kitus regionus.

Kaip įgyjate ir perduodate reikalingą technologinę kompetenciją?

Projektui vadovavo KMTP, taip pat turėjome aštuonis partnerius iš penkių šalių. „MarTech LNG“ projekto mokymuose dalyvavo 200 ekspertų, buvo nustatomos mokslininkų kompetencijos, susijusios su SGD tyrimais regione, ir surkurta kompetencijų ugdymo platforma įmonių bendradarbiavimo portale golng.eu. Šiame portale pateikiamas atviros prieigos kompendiumas, kuriame apibendrinti SGD moksliniai tyrimai tokiose srityse kaip skystinimas, įrengimai, sausumos ir nedidelio masto SGD įrenginiai, sauga ir aplinka, komercinės tendencijos ir rinkos dinamika. Taip pat organizavome 14 technologijų seminarų, suteikdami galimybę regiono suinteresuotiesiems subjektams susipažinti su naujausiomis technologijomis.

20 B2B susitikimų metu „MarTech LNG“ paskatino pradėti 10 verslo projektų. Taip pat atlikome galimybių konsultacijas dėl didelio masto SGD technologijų konkursų: SGD bunkeravimo trumpųjų nuotolių laivui Danijoje; SGD terminalo pajėgumo Klaipėdoje; ir naujos keltų linijos tarp Svinouiscio ir Klaipėdos, sujungiančios du pagrindinius SGD centrus regione.

Kokį vaidmenį atliko ES finansavimas?

ES finansavimas padėjo palengvinti technologijų plėtrą ir verslo partnerystes, kurios suteikė projektui apie 46 mln. EUR. Tai nebūtų įvykę be Europos investicijų.

Ar buvo sunku suformuoti tarpvalstybinės tiekimo grandinės?

Sudėtingiausia buvo sukurti tvarias vertės grandines ir teikti technologinius sprendimus dėl naujų SGD verslo modelių, nes susidūrėme su tarpsektorinėmis ir tarpkultūrinėmis problemomis. Tačiau siekėme pasiūlyti įvairiems sektoriams konkurencinį pranašumą dėl verslo partnerystės. Tai padėjo suprasti, kad sprendžiame problemas pasauliniu mastu ir, norėdami būti konkurencingi, turėtume padėti vertinti iš tarptautinės perspektyvos bei sujungti gamybos pajėgumus rytuose su technologijomis šiaurėje.

Kokią naudą šis projektas suteikė regionui?

Pagrindinis dėmesys teko regiono energetikos ir jūrų technologijų pramonės šakoms, taip pat iš esmės prisidėjome prie SGD infrastruktūros plėtros uostuose ir miestuose, bei pateikėme mokslinių tyrimų duomenų, kurie padėtų priimti sprendimus viešiesiems ir privatiems subjektams. Laivų statybos pramonė Baltijos jūros pietų regione yra neabejotinai naudinga ir tampa pasaulio lydere šioje srityje. Sukūrėme partnerystes, kurios toliau taikys SGD pagrįstą verslo modelį regione. Jei bus įgyvendintos visos projekto metu sukurtos verslo galimybės, galėsime sukurti bent 400–

500 darbo vietų. Tikimės, kad veikla smarkiai suaktyvės ateityje.

Kaip įtraukėte stambias tarptautines įmones?

Projekto metu apėmėme vieną pagrindinių pasaulinių SGD renginių, kad pristatytume regioninę SGD vertės grandinę. Tai sudomino tokias bendroves kaip GE, „Shell“, „Emerson“ ir „Wärtsilä“, kurios buvo suinteresuotos prisidėti prie technologijų plėtros ir inovacijų regione. Projekto tinklas palaiko glaudžius ryšius su šiais partneriais.

Kokios dar buvo atvertos verslo inovacijų galimybės?

Vienas uostas ar miestas niekada nebus konkurencingas šioje besiformuojančioje pramonės šakoje. Mums reikia vertės grandinės, kad galėtume kurti visame pasaulyje paklausius produktus ir paslaugas. „MarTech LNG“ projekte taikomos tiek technologinės, tiek organizacinės inovacijos. Šiuo projektu skelbiamos esminės bunkerinio kuro praktikos permainos, kurios turės poveikį aplinkai ir ekonomikai. Gamtinės dujos yra švariausias prieinamas iškastinis kuras. Be to, jūrinio gazolio kainų prognozės rodo, kad SGD laivai gali išsiskirti žemiausiomis eksploatacinėmis išlaidomis, nepaisant didesnių pradinių investicijų, palyginti su kitomis turimomis technologijomis, pavyzdžiui, išmetamųjų dujų valymu.

Tarpvalstybinis kompetencijos tinklas šiuo metu vienija 200 ekspertų, turinčių pažangiausią SGD inžinerijos, saugos ir verslo analizės patirtį.

Kokias pamokas išmokote ateičiai?

„MarTech LNG“ projekte buvo sukurtos tarpvalstybinės tiekimo grandinės, maksimaliai padidinančios naujos SGD pramonės šakos ekonominį potencialą regione, užtikrinant 46 mln. EUR vertės verslo investicijas. Tikimasi, kad ekonominis poveikis ateityje stiprės. „MarTech LNG“ plačiai pripažįstamas kaip esminis postūmis, paskatinęs plataus masto investicijas į laivų statybos ir bunkeravimo sektorius.

Anksčiau vykusios diskusijos dėl SGD Baltijos jūros pietų regione buvo fragmentiškos ir daugiausia susijusios su energetine nepriklausomybe, ypač Lenkijoje ir Lietuvoje. Šiandien Baltijos jūros pietų regione pagreitį įgauna tarpusavyje susijusių uostų, laivų statytojų, savininkų, technologijų ir bunkeravimo teikėjų pažangios tarpvalstybinės grupės veikla. Projektas paskatino sukurti technologijų ir verslo inovacijų veiklos grandinę, kuria siekiama pažangios specializacijos Baltijos jūros pietų regiono jūrų pramonėje, taip pat buvo sustiprintas techninis bendradarbiavimas SGD ir ne SGD uostų veikloje, pavyzdžiui, amoniako aušinimo srityje. „MarTech LNG“ yra pavyzdys, rodantis, kaip negriežtos priemonės ir tarpvalstybinis bendradarbiavimas gali paskatinti ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą. ■

DAUGIAU INFORMACIJOS

Klaipėdos mokslo ir technologijų parkas: www.kmtp.lt
SGD vertės grandinė: www.golng.eu

PROJEKTAI

GAMTOS IŠTEKLIAI TIEKIA ENERGIJĄ ŽALIAJAM DUOMENŲ CENTRUI EPYRE

BENDRA INVESTICIJŲ

SUMA:

8 347 900 EUR

ES ĮNAŠAS:

8 347 900 EUR

Projektas „GreenDC“, vykdomas ant Louros upės krantų, daro didelį poveikį IRT informuotumui ir plėtrai Graikijos Epyro regione.

Pastaraisiais metais sparti interneto bei informacinių ryšių technologijų pažanga lėmė vis didesnį didelių duomenų centrų, kuriuose būtų galima saugoti didelius skaičiavimo išteklius, kuriais remiasi mūsų pasaulinė skaitmeninė ekonomika, poreikį. Šie specialiai pastatyti centrai naudoja milžiniškus kiekius energijos, kuri savo ruožtu prisideda prie šiltnamio efektą sukeliančių dujų išskyrimo ir jų žalingo poveikio mūsų klimatui ir aplinkai.

Šiuolaikiniai kompiuteriai veikimo metu generuoja didelius šilumos kiekius, o didelę jos dalį sunaudoja oro kondicionavimo ir šaldymo sistemų duomenų centrai. Žaliojo duomenų centro („GreenDC“) projektu, kurį bendrai finansavo Europos regioninės plėtros fondas (ERPF) pagal veiksmų programą „Skaitmeninė konvergencija 2007–2013 m.“, siekiama sumažinti kompiuterinių paslaugų naudojamą galią, pasitelkiant daugkartinio naudojimo alternatyvą ir tvarios energijos šaltinius.

Kadangi projektas parengtas siekiant ekologijos, bendras energijos suvartojimas sumažės daugiau nei 50 % palyginti su elektros energijos kiekiu, kurį suvartoja įprastiniai duomenų centrai. Tai turės teigiamą poveikį aplinkai.

Pagrindinė medžiaga

Graikijos mokslinių tyrimų ir technologijų tinklas GRNET kuria savo duomenų centrus taikydamas ekologiškus sprendimus, kad patenkintų didėjančią skaičiavimo išteklių, kuriuos apdoroji kainuoja mažiau, paklausą. Šis centras sukūrė „GreenDC“ projektą, besiremiantį gamta, iš kurios gaunamas šaltas vanduo, reikalingas įprastiems centro oro kondicionavimo sistemoms aušintuvams.

Skirtingai nei dauguma Graikijos IT projektų, „GreenDC“ yra įsikūręs atokiau nuo populiarių miestų teritorijų, ant Louros upės krantų, šalia hidroelektrinės, kurią valdo „Public Power Company Renewables“. Šaltas vanduo pumpuojamas iš upės į duomenų centro oro kondicionavimo sistemą, kurioje šilumokaičiai jį naudoja vidaus vandens grandinei vėsinti, nenaudojant energijos reikalaujančių aušintuvų.

Duomenų centras yra visiškai išvystytas; jį sudaro šeši surenkamieji konteineriai, kuriuose telpa IT įranga, elektros maitinimo įranga ir UPS sistemos, vidutinės įtampos pastotė, vėsinimo sistema, atsarginis elektros generatorius ir personalo biuras. Centro veikimo žmonėms valdyti visiškai nereikia – visi priežiūros ir valdymo procesai vyksta nuotoliniu būdu iš GRNET, veikiant išplėtotoms automatizavimo ir stebėjimo sistemoms bei vaizdų gavimui.

Šiuo metu centras aptarnauja 200 naujausių skaičiavimo serverių ir teikia pažangias paslaugas, kaip antai debesų kompiuterija, GRNET naudotojų ratui. Jis taip pat labai prisideda gerinant IRT informuotumą bei atitinkamos technologinės patirties ir žinių vystymą, skatindamas sąveiką su vietos bendruomene ir akademinėmis institucijomis visame Epyro regione. ■

DAUGIAU INFORMACIJOS

<http://www.grnet.gr>

PROJEKTAI

NYDERLANDŲ SODAS PUOSELĖJA ŽAIDIMŲ TALENTUS

BENDRA INVESTICIJŲ

SUMA:
4 000 000 EUR

ES ĮNAŠAS:
1 600 000 EUR

Nyderlandų vaizdo žaidimų pramonė suklestėjo įsteigus naują įmonę – inkubatorių „Dutch Game Garden“, kuriame teikiama novatoriška tinklų erdvė ir paslaugos jau įsitvirtinusiems pramonės lyderiams bei siekiama ugdyti naujus talentus.

Sukurdami „Dutch Game Garden“ (DGG), naują novatorišką inkubatorių, kuriuo siekiama ugdyti talentus pramonės srityje, Nyderlandai daug investavo į vaizdo žaidimų sektorių. Nuo savo veiklos pradžios 2008 m. DGG išaugo į gyvą bendruomenę, pritraukusią daug novatoriškų įmonių ir sulaukusią įvertinimo.

„Šis vaizdo žaidimų pramonei skirtas naujasis inkubatorius ir renginių centras pasirodė esąs unikalūs ir produktyvus sprendimas tiek Nyderlandų, tiek tarptautiniu mastu“, – teigia DGG ryšių vadovė Eline Muijres. „Iki 2008 m. pramonė nebuvo pakankamai pastebima ir nesugebėjo koordinuoti ir teikti paramos naujoms pradedančiosioms įmonėms“, – sako ji. DGG padėjo Nyderlandams sukurti pramonės specialistų tinklą, taip pat pritraukti naujų talentų.

2008–2014 m. DGG būstinėje Utrechte ir kituose centruose Hilversume ir Bredoje buvo įsikūrusios apie 75 įmonės. Jos sukūrė daugiau nei 200 darbo vietų, o pajamos siekė 6 mln. EUR. DGG taip pat parėmė daugiau nei 500 įmonių, siūlydama patarimų, konsultavimo ir pirkėjų bei pardavėjų paieškos paslaugas.

DGG organizuoja įvairius renginius, įskaitant pietus potencialiems klientams, studentams, mokytojams ir investuotojams. Jos metinis renginys „Indigo“ suteikia galimybę geriausiems Nyderlandų žaidimų kūrėjams pademonstruoti savo darbus. Kita veiklos sritis – perspektyvių talentų meistriškumo kursai, žaidėjų sueigos ir praktiniai seminarai. Iki šiol DGG renginiuose dalyvavo daugiau nei 22 000 žmonių.

„Dutch Game Garden“ sparčiai išgarsėjo tiek Nyderlanduose, tiek už jų ribų. Tai erdvė, veikianti padedant naujųjų įmonių paramos programai, kurią sudaro žaidimų ir technologijų įmo-

nės, daugybė tinklų renginių, šimtai leidinių ir naujų vietų, atsirandančių visoje šalyje. Dėl šio veiklų derinio esame unikalūs Nyderlanduose ir užsienyje“, – sakė DGG generalinis direktorius Jan-Pieter van Severter.

Rimtas žaidimas

DGG yra įsikūrusios itin įvairios žaidimų įmonės, sulaukusios tarptautinio pripažinimo ir kuriančios arba pramogines, arba taikomas žaidimų programas.

Iš tiesų DGG buvo pirmaujanti „rimtų žaidimų“ rėmėja – šios kategorijos žaidimuose taikoma žaidimų technika, kuri naudojama mokant ar lavinant vartotojus tam tikromis temomis, pavyzdžiui, pagyvenusių žmonių priežiūra ir pacientų sauga. 2015 m. už regioninę politiką atsakinga Europos Komisijos narė Corina Crețu, lankydamosi DGG, buvo ypač sužavėta įmonės veikla šioje srityje.

DGG taip pat vykdo ir kitą veiklą – pataria įmonėms kuriant programas, vykdo internetines kampanijas ir interaktyvų dizainą, taip pat remia žaidimų kūrimą. Ji pasinaudojo projektų finansavimu ir parėmė įvairesnes inkubatoriaus paslaugas didesniai įmonių skaičiui, be to, persikėlė į šiuolaikiškesnes patalpas. Taip pat Nyderlandų sektorius buvo paskatintas dalyvauti tarptautinėse mugėse ir didinti pramonės matomumą, prisidedant prie daugiau nei 1 250 skaitmeninės, spausdintos ir audiovizualinės žiniasklaidos straipsnių.

Bendros investicijos į projektą „Dutch Game Garden“ siekia 4 000 000 EUR. ES regioninės plėtros fondas (ERPF) iš 2007–2013 m. programavimo laikotarpio Vakarų Nyderlandų užimtumo ir konkurencingumo veiksmų programos lėšų skyrė 1 600 000 EUR. ■

DAUGIAU INFORMACIJOS

www.dutchgamegarden.nl

Bendra vizija dėl sanglaudos politikos po 2020 m.

Periferinių pajūrio regionų konferencija (CPMR) ir Europos Komisijos Regioninės politikos generalinis direktoratas spalio mėn. surengė didelę konferenciją Briuselyje, kad aptartų svarbų sanglaudos politikos vaidmenį Europos Sąjungos ateičiai. Renginiu „Sanglaudos politikos vaidmuo įgyvendinant ES prioritetus“ siekta įteisinti sanglaudos politikos vaidmenį įgyvendinant ES prioritetus ir parodyti, kad ši politika yra daug daugiau nei tik finansavimo šaltinis.

Enrico Rossi, Toskanos regiono pirmininkas ir Periferinių pajūrio regionų konferencijos pirmininko pavaduotojas, kalbasi su *Panorama* apie renginio svarbą ir Periferinių pajūrio regionų konferencijos viziją dėl sanglaudos politikos po 2020 m.

Kokia Jūsų asmeninė nuomonė apie šių metų Europos regionų ir miestų savaitės (ERMS) renginį?

Šių metų ERMS renginys suteikė visiems Europos regionams galimybę pademonstruoti savo gebėjimus skatinti ekonomikos augimą ir kurti naujas darbo vietas, įgyvendinti Europos Sąjungos sanglaudos politiką ir įrodyti, kad vietos ir regionų lygiu vykdoma politika yra svarbi geram Europos valdymui užtikrinti.

Periferinių pajūrio regionų konferencijai ir 160 periferinių jūros regionų, kuriems ji atstovauja visoje Europoje, ERMS suteikė galimybę organizuoti šį svarbų renginį, kuriame aptarta regioninė būsimos sanglaudos politikos perspektyva. Naudojant konkrečius pavyzdžius, kuriuos pateikė mūsų nariai regionai, konferencijos metu buvo pademonstruotas sanglaudos politikos vaidmuo įgyvendinant ES prioritetus, gerinant investavimo sąlygas ir siekiant teritorinės, ekonominės ir socialinės sanglaudos.

Parodėme, kad Europos struktūriniai ir investicijų fondai prisideda sprendžiant prioritetinius Europos klausimus, kaip antai migracija, klimato kaita ir MVĮ augimo klausimai. Taip pat parodėme, kaip sanglaudos politika padeda kurti tinkamas sąlygas ir reikalavimus tvairioms ir ilgalaikėms investicijoms.

Koks yra CPMR požiūris į tai, kaip vykdoma veikla 2014–2020 m. finansavimo laikotarpiu?

Investicijos yra vienas, jei ne pagrindinis ES prioritetas. Jos yra akivaizdus J.–C. Juncker'io vadovaujamos Europos Komisijos prioritetas 2014–2020 m. laikotarpiu, ir CPMR visiškai remia šią viziją. Dėl to norime užtikrinti, kad sanglaudos politika būtų pripažįstama kaip pagrindinė ES investicijų politika.

Todėl CPMR ragina pirmininką J.–C. Juncker'į ir Europos Komisiją pripažinti tikrąjį Europos regionų potencialą ir stiprybę. Mes žiūrime į ateitį ir ES strategijas po 2020 m., kai bus pradėtas taikyti naujas politikos ir finansavimo programų rinkinys.

^ Eleni Marianou, generalinė CPMR sekretorė

^ Normunds Popenis, už įgyvendinimą atsakingo generalinio direktoriaus pavaduotojas, Regioninės ir miestų politikos generalinis direktoratas, Europos Komisija

Remiame pastangas, kuriomis siekiama supaprastinti programų įgyvendinimą taikant pasidalijamojo valdymo principą, skirti papildomą finansavimą Jaunimo užimtumo iniciatyvai, pratęsti MVĮ iniciatyvą ir sukurti investicijų prioritetus dėl migrantų integracijos. Šie visi Europos Komisijos paskelbti pasiūlymai, atliekant ES biudžeto vidurio laikotarpio peržiūrą, yra labai teigiami.

Kokia yra Periferinių pajūrio regionų konferencijos vizija dėl laikotarpio po 2020 m.?

ES projektas atsidūrė kritinėje padėtyje ir dabar turime galimybę modernizuoti sanglaudos politiką, kad ji būtų reformuotos ES centre. Mūsų vizija dėl politikos ateities yra aiški: sanglaudos politika yra daugiau nei tiesiog finansavimas; tai yra ES sutartyje įtvirtinta

politika, įgyvendinanti ES prioritetus visoje Europos teritorijoje.

Mums, kaip regionams, tenka pareiga parodyti, kad ši politika suteikia daug kitų privalumų. Buvome labai laimingi, kad konferencijos dėl į rezultatus orientuoto ES biudžeto metu Komisijos narė C. Crețu pritarė mūsų vizijos nuostatomis.

Kaip CPMR prisidės rengiantis laikotarpiui po 2020 m.?

Turime keletą idėjų, ką reikia keisti siekiant modernizuoti sanglaudos politiką. Periferiniai ir jūrų regionai, kuriems mes atstovaujame, patvirtino pareiškimą dėl pozicijos, kuriame pabrėžiama, kad sanglaudos politika yra gyvybiškai svarbi ekonomikos augimui visose Europos teritorijose ir ją reikia stiprinti siekiant įgyvendinti kintančius ES prioritetus. Šią

politiką reikia modernizuoti ir ji turi būti reformuotos Europos Sąjungos centre.

Sanglaudos politika nėra vien tik finansavimo šaltinis; ji padeda įveikti regioninius skirtumus ir skatina ekonomikos augimą bei darbo vietų kūrimą – todėl ji yra svarbesnė nei bet kada anksčiau. Raginame Europos Komisiją parengti ilgalaikę Europos investicijų strategiją sujungiant bendrus sanglaudos politikos ir Europos strateginių investicijų fondo privalumus.

Taip pat raginame Komisiją atlikti esminius pakeitimus, kad būtų supaprastinta politika paramos gavėjams ir valdymo institucijoms, ir prašome parengti bendrą taisyklių rinkinį visiems penkiems Europos struktūriniais ir investicijų fondams. ■

DAUGIAU INFORMACIJOS

<http://www.crpm.org/>

NAUJIENOS [GLAUSTAI]

GAIRĖS DĖL GERIAUSIOS IRT PATIRTIES

Buvo paskelbta nauja brošiūra, kuria siekiama padėti valdymo ir viešojo administravimo institucijoms veiksmingai parengti ir įgyvendinti IRT investicijas. Į šį gairių dokumentą įtraukti sėkmingi projektai iš visos ES, atlikti tokiose srityse, kaip e. valdžia, e. sveikata ir e. mokymasis, taip pat plačiajuosčio ryšio infrastruktūra ir tinklo taikomosios sistemos. Tuo siekiama paskatinti valdymo ir viešojo administravimo institucijas didinti IRT prieigos, naudojimo ir kokybės lygį, kaip išdėstyta dėl 2-ojo teminio tikslo nustatytose dviejose *ex ante* sąlygose.

DAUGIAU INFORMACIJOS

<http://europa.eu/!Yb39tW>

NAUJI SUSITARIMAI DĖL GARANTIJŲ PAGAL MVĮ INICIATYVĄ BULGARIJOJE

Europos investicijų fondas (EIF) ir finansiniai tarpininkai Bulgarijoje pasirašė naujus susitarimus pagal šioje šalyje vykdomą MVĮ iniciatyvos programą. Pradėjus šešiams mėnesiams nuo programos vykdymo pradžios buvo pasirašyti penki susitarimai su Jungtiniu Bulgarijos banku, „Raiffeisenbank Bulgaria“, „UniCredit Bulbank“, „ProCredit Bank“ ir CIBANK. Tikimasi, kad dėl šių susitarimų šalyje veikiančios MVĮ galės pasinaudoti 385 mln. EUR finansavimu. „Bulgarija priklauso pirmaujančių valstybių narių grupei, kurios naudojami šia naujoviška sanglaudos politikos programa, ir šie susitarimai konkrečiai rodo, kad MVĮ iniciatyva yra produktyvi“, – sakė už regioninę politiką atsakinga Komisijos narė Corina Crețu.

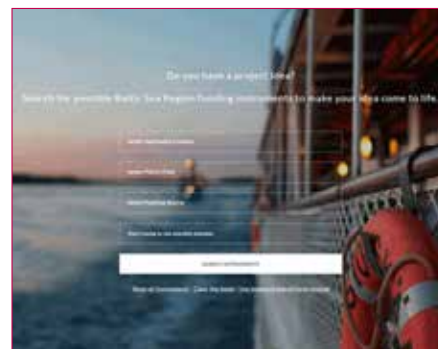
MVĮ iniciatyva yra finansinė priemonė, kurią kartu sukūrė Komisija ir Europos investicijų banko (EIB) grupė. Ji yra dalis platesnės iniciatyvos, kuria siekiama paskatinti valstybes nares padvigubinti sanglaudos politikos lėšas, kurios investuojamos naudojant finansines priemones, laikantis Investicijų plano Europai tikslų. „Tikiuosi, kad šie nauji susitarimai įtikins kitas valstybes nares prisijungti prie iniciatyvos“, – pridūrė Komisijos narė C. Crețu.

DAUGIAU INFORMACIJOS

http://www.eif.org/what_we_do/guarantees/sme_initiative/sme_bulgaria/index.htm

PRADĖJO VEIKTI FINANSAVIMO BALTIJOS JŪROS REGIONE PORTALAS

INTERACT ir Švedijos institutas sukūrė naują priemonę, padedančią ieškoti finansavimo projektams Baltijos jūros regione. Finansavimo Baltijos regione portalas apima daugiau nei 300 finansavimo priemonių, įgalinančių bendradarbiavimą Baltijos jūros regione.

Finansavimo Baltijos regione apraše yra daugiau nei 300 finansavimo priemonių. Jame pateikiami viešieji ir privatieji finansavimo šaltiniai iš visų Baltijos jūros regiono šalių (Vokietijos, Lenkijos, Danijos, Švedijos, Suomijos, Estijos, Lietuvos ir Latvijos), įskaitant ES nepriklausančias šalis, kaip antai Norvegiją ir Rusiją. Be to, yra įtrauktos visoje ES teritorijoje vykdomos finansavimo programos.

Šio portalo pridėtinė vertė yra ta, kad pirmą kartą pristatoma daug finansavimo priemonių anglų kalba. Išsamesnė informacija pateikiama originalo kalba ir priemonių pradinėse interneto svetainėse.

DAUGIAU INFORMACIJOS

<http://funding.balticsea-region.eu/>

DUNOJAUS REGIONE SUSITELKIAMA TIES INOVACIJOMIS

2016 m. lapkričio 3–5 d. Bratislavoje įvyko 5-asis ES strategijos dėl Dunojaus regiono (ES SDR) metinis forumas „Novatoriški srautai: vanduo, žinios ir inovacijos Dunojaus regione“. Per atidarymo sesiją, du plenarinius posėdžius ir šešis seminarus daugiau nei 800 suinteresuotųjų subjektų iš viso regiono aptarė ateities iššūkius ir galimybes. Diskusijose aptarta galimybė derinti skirtingus fondus (įskaitant privačiuosius fondus) projektams finansuoti; esminis MTI, ypač pažangios specializacijos, vaidmuo; jauniems mokslininkams skirtos priemonės (pavyzdžiui, fiskalinės paskatos siekiant kovoti su protų nutekėjimu); ir pastangos sukurti bendrą prisitaikymo prie klimato kaitos strategiją visam upės baseinui.

Siekiant pažymėti strategijos penkerių metų laikotarpį, buvo išleista nauja brošiūra, kad būtų pavišinti jos reikšmingi pasiekimai, kurie tampa akivaizdūs.

DAUGIAU INFORMACIJOS

<http://europa.eu/!JM99Nm>

DĖMESYS KETURIOMS MAKROREGIONINĖMS STRATEGIJOMS

Pagal INTERACT programą pirmą kartą išleistas leidinys, apimantis visas keturias ES makroregionines strategijas. Leidinyje „Makroregioninės strategijos permainų laikais – ES BJRS, ES SDR, ES SALP ir ES SAJR kartu nukreiptos į ateitį“ apžvelgiami klausimai, susiję su keturiomis strategijomis, ir siekiama supažindinti suinteresuotuosius subjektus su strategijomis kituose makroregionuose. Taip siekiama palengvinti bendradarbiavimą ir strategijų tarpusavyje veiklą ateityje.

Leidinyje pateikiami ekspertų požiūriai ir įdomi viktorina, skirta patikrinti skaitytojų žinias apie makroregionines strategijas.

DAUGIAU INFORMACIJOS

<http://europa.eu/!WD86hd>

ES SANGLAUDOS POLITIKA, VEIKLOS REZULTATŲ IR KRYPTIES PERSVARSTYMAS

Rengiant šią knygą siekta suburti mokslininkus, Europos institucijų narius ir regionų bei nacionalinio lygmens politikos formuotojus, kad jie įvertintų ES sanglaudos politikos veiklos rezultatus ir kryptį svarbiausių politikos reformų per kelis dešimtmečius fone. Reaguojant į anksčiau išsakytą kritiką dėl šios politikos veiksmingumo, dėl 2013 m. atliktų politikos pakeitimų Europos struktūriniai ir investicijų fondai buvo suderinti su strategija „Europa 2020“ ir pritaikytos priemonės, skirtos pagerinti strateginį suderinamumą, veiklos rezultatus ir integruotą plėtrą. Knyga buvo paskelbta suteikiant atvirą prieigą, tai reiškia, kad ją galima atsisiųsti nemokamai.

DAUGIAU INFORMACIJOS

<http://www.tandfebooks.com/action/showBook?doi=10.4324/9781315401867>

DARBOTVARKĖ

2017 M. KOVO 30–31 D.

Briuselis (BE)

Atokiausių regionų forumas

2017 M. BIRŽELIO 26–27 D.

Briuselis (BE)

Sanglaudos forumas

2017 M. BIRŽELIS

Vieta bus patvirtinta vėliau

RIS3 konferencija

2017 M. SPALIO 9–12 D.

Briuselis (BE)

Europos regionų ir miestų savaitė

2017 M. SPALIO 10 D., ANTRADIENIS

Briuselis (BE)

„RegioStars“ apdovanojimų ceremonija

TEISINIS PRANEŠIMAS

Nei Europos Komisija, nei joks kitas jos vardu veikiantis asmuo negali būti laikomas atsakingu nei už šio leidinio informacijos panaudojimą, nei už klaidas, kurių galėjo likti nepaisant kruopštaus ruošimo ir tikrinimo.

Šis leidinys nebūtinai atspindi Europos Komisijos požiūrį ar nuomonę.

Liuksemburgas: Europos Sąjungos leidinių biuras, 2016

ISSN 1725-8227

© Europos Sąjunga, 2016

Leidžiama atgaminti, jei nurodomas šaltinis.

(* Šiems atvaizdams taikomos teisės leidžia juos naudoti tik žurnale *Panorama* (59-ajame numeryje) ir jokiais kitais atvejais; atvaizdą galima atkurti žurnalo *Panorama* 59-ojo numerio ir jo leidimų skirtingomis kalbomis atveju – jo negalima atkurti jokiais kitais tikslais.

Naudoti ir atgaminti medžiagą, kurios autorių teisės priklauso trečiajai šaliai, galima tik turint autorių teisių turėtojo leidimą.

Printed in Belgium

Šis žurnalas spausdinamas anglų, prancūzų, vokiečių, bulgarų, graikų, ispanų, italų, lenkų ir rumunų kalbomis naudojant perdirbtą popierių. Internete jį galima skaityti 22 kalbomis adresu http://ec.europa.eu/regional_policy/lt/information/publications/panorama-magazine/

Šio numerio turinys buvo baigtas rengti 2016 m. gruodžio mėn.

NUOTRAUKOS (PUSLAPIAI):

Viršelis: © iStock, xeni4ka
4 puslapis: © Jan Olbrycht URBAN Intergroup
5 puslapis: © Joan Clos UN-Habitat
7 puslapis: © Europos Komisija
10 puslapis: © iStock, xeni4ka
11 puslapis: © Thinkstock
14 ir 15 puslapiai: © Europos Komisija
18, 19, 20 ir 21 puslapiai: © Europos Komisija

22 puslapis: © ADR Šiaurės rytų Rumunija /
Šiaurės Nyderlandų provincijų aljansas
23 puslapis: © ERPF vadovaujančioji institucija, Toskana
26 ir 27 puslapiai: © Europos Komisija
28 puslapis: © Europos Komisija
29 puslapis: © IDA VIB architecture
30 puslapis: © Ville de Saint-Dizier, © Nancyclotep

31, 32, 34 ir 35 puslapiai: © Europos Komisija
39 puslapis: © iStock, gradyreese
42 puslapis: © iStock, MsLightBox, MarTech LNG
44 puslapis: © GRNET
45 puslapis: © dutchgamegarden
46 puslapis: © CPMR
47 puslapis: © Europos Komisija

LIKITE PRISIJUNGĘ

ec.europa.eu/regional_policy
cohesiondata.ec.europa.eu

@EU_Regional
 #CohesionPolicy | #ESIFunds

EUinmyRegion

flickr.com/euregional

RegioNetwork

yammer.com/RegioNetwork

ec.europa.eu/commission/2014-2019/cretu_en
 @CorinaCretuEU

Daugiau informacijos apie šiuos renginius galite rasti „Inforegio“ svetainės darbotvarkės skyriuje:
http://ec.europa.eu/regional_policy/lt/newsroom/events/

Leidinių biuras

Europos Komisija
 Regioninės ir miestų politikos generalinis direktoratas
 Komunikacijų skyrius: Ana-Paula Laissy
 Avenue de Beaulieu 1 – B-1160 Briuselis
 E. paštas: regio-panorama@ec.europa.eu